

SMLOUVA O EVROPSKÉ UNII

SMLOUVA O EVROPSKÉ UNII.....	2
Hlava I Společná ustanovení.....	3
Hlava II Ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského společenství	4
Hlava III Ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli	4
Hlava IV Ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii.....	4
Hlava V Ustanovení o společné zahraniční a bezpečnostní politice.....	5
Hlava VI Ustanovení o policejní a justiční spolupráci v trestních věcech.....	9
Hlava VII (ex-hlava VIa) Ustanovení o užší spolupráci.....	12
Hlava VIII (ex-hlava VII) Závěrečná ustanovení	13
Protokoly	15
I. Protokoly ke smlouvě o Evropské unii.....	15
1. PROTOKOL k článku 17 Smlouvy o Evropské unii	15
II. Protokoly ke smlouvě o Evropské unii a ke smlouvě o založení Evropského společenství.....	15
2. PROTOKOL o začlenění Schengenského systému do rámce Evropské unie	15
Příloha Schengenský systém.....	17
3. PROTOKOL o použití určitých aspektů článku 14 Smlouvy o založení Evropského společenství ve vztahu ke Spojenému království a Irsku.....	18
4. PROTOKOL o postavení Spojeného království a Irsku.....	19
5. PROTOKOL o postavení Dánska	20
III. Protokoly ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropského společenství, Evropského společenství uhlí a oceli a Evropského společenství pro atomovou energii	21
7. PROTOKOL o orgánech vzhledem k rozšíření Evropské unie.....	21
8. PROTOKOL o stanovení sídla orgánů a určitých útvarů a pracovišť Evropských společenství	22
9. PROTOKOL o úloze národních parlamentů v Evropské unii	22
IV. Protokoly ke Smlouvě o založení ES.....	23
16. PROTOKOL o nabývání nemovitého majetku v Dánsku	23
17. PROTOKOL K ČLÁNKU 141 SMLOUVY O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ.....	24
18. PROTOKOL O STATUTU EVROPSKÉHO SYSTÉMU ÚSTŘEDNÍCH BANK A EVROPSKÉ ÚSTŘEDNÍ BANKY	24
19. PROTOKOL O STATUTU EVROPSKÉHO MĚNOVÉHO INSTITUTU.....	34
20. PROTOKOL O POSTUPU PŘI NADMĚRNÉM SCHODKU	39
21. PROTOKOL O KRITÉRIÍCH KONVERGENCE V ČLÁNKU 121 SMLOUVY O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ.....	39
22. PROTOKOL O DÁNSKU	40
23. PROTOKOL O PORTUGALSKU	40
24. PROTOKOL O PŘECHODU DO TŘETÍ ETAPY HOSPODÁŘSKÉ A MĚNOVÉ UNIE	41
25. PROTOKOL O URČITÝCH USTANOVENÍCH TÝKAJÍCÍCH SE SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA	41
26. PROTOKOL O URČITÝCH USTANOVENÍCH TÝKAJÍCÍCH SE DÁNSKA.....	42
27. PROTOKOL O FRANCII.....	43
28. PROTOKOL O EKONOMICKÉ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI.....	43
29. PROTOKOL O POSKYTOVÁNÍ AZYLU STÁTNÍM PŘÍSLUŠNÍKŮM ČLENSKÝCH STÁTŮ EVROPSKÉ UNIE	44
30. PROTOKOL O POUŽÍVÁNÍ ZÁSAD SUBSIDIARITY A PROPORCIONALITY	45
31. PROTOKOL O VNĚJŠÍCH VZTAZÍCH ČLENSKÝCH STÁTŮ, POKUD JDE O PŘEKRAČOVÁNÍ VNĚJŠÍCH HRANIC	47
32. PROTOKOL O SYSTÉMU VEŘEJNÉHO VYSÍLÁNÍ V ČLENSKÝCH STÁTECH.....	47
33. PROTOKOL O OCHRANĚ ZVÍŘAT A PÉČI O NĚ	47
V. Protokoly ke smlouvám o založení Evropského společenství, Evropského společenství uhlí a oceli a Evropského společenství pro atomovou energii	48
34. PROTOKOL O VÝSADÁCH A IMUNITÁCH EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	48

SMLOUVA O EVROPSKÉ UNII

Jeho Veličenstvo král Belgie, Její Veličenstvo královna Dánska, prezident Spolkové republiky Německo, prezident Řecké republiky, Jeho Veličenstvo král Španělska, prezident Francouzské republiky, prezident Irska, prezident Italské republiky, Jeho královská Výsost velkovévoda Lucemburska, Její Veličenstvo královna Holandska, prezident Portugalské republiky, Její Veličenstvo královna Spojeného království Velké Británie a Severního Irska,

rozhodnutí pozvednout na novou úroveň procesy evropské integrace, zahájené ustavením Evropských společenství,

připomínaje si historický význam překonání rozdělení evropského kontinentu a potřebu vytvořit pevné základy budování příští Evropy,

potvrzující svou oddanost zásadám svobody, demokracie a úcty k lidským právům a základním svobodám a k právnímu státu,

potvrzující oddanost základním sociálním právům, jak jsou vymezena v Evropské sociální chartě podepsané 18. října 1961 v Turíně a v Chartě základních sociálních práv pracovníků Společenství z roku 1989,

přejíce si prohloubit solidaritu mezi svými národy při respektování jejich historie, kultury a tradic,

přejíce si posílit demokratický charakter a účinné fungování orgánů a umožnit jim tak lépe plnit úkoly, jež jim jsou v jednotném institucionálním rámci svěřeny,

rozhodnutí dosáhnout posílení a sblížení svých ekonomik a zřídit hospodářskou a měnovou unii, která v souladu s ustanoveními této smlouvy zahrne jednotnou a stabilní měnu,

odhodláni napomáhat ekonomickému a sociálnímu pokroku svých národů při zohlednění zásady trvale udržitelného rozvoje a v rámci vnitřního trhu a posílené soudržnosti a ochrany životního prostředí, a provádět politiky, které zabezpečují, že pokrok v hospodářské integraci bude provázen pokrokem v ostatních oblastech,

rozhodnutí zavést občanství společné státním příslušníkům svých zemí,

rozhodnutí uskutečňovat společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, jakož i postupně vymezovat společnou obrannou politiku podle článku 17, která by mohla vést ke společné obraně, a posilovat tak evropskou identitu a nezávislost, a to v zájmu podpory míru, bezpečnosti a pokroku v Evropě a ve světě,

potvrzující svůj cíl usnadnit volný pohyb osob při zajišťování bezpečnosti a ochrany svých národů začleněním ustanovení o justici a vnitřních věcech do této smlouvy,

rozhodnutí pokračovat v procesu vytváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž se rozhoduje co nejbližší občanovi v souladu se zásadou subsidiarity,

mající na zřeteli další etapy, jichž je třeba dosáhnout v zájmu posílení evropské integrace, se rozhodli založit Evropskou unii, a za tím účelem jmenovali svými zplnomocněnci:

(následují jména zplnomocněnců), kteří se po výměně svých plných mocí, jež byly shledány v dobré a náležité formě, dohodli takto:

Hlava I

Společná ustanovení

• Čl. 1/ex-čl. A Založení

Touto smlouvou mezi sebou vysoké smluvní strany zakládají Evropskou unii (dále jen "Unie").

Tato Smlouva je novou etapou utváření stále užšího svazku mezi národy Evropy, v němž jsou rozhodnutí přijímána co nejotevřeněji a co nejbližše občanovi.

Unie je založena na Evropských společenstvích, doplněných politikami a formami spolupráce, zaváděnými touto smlouvou. Jejím úkolem je utvářet mezi členskými státy a mezi jejich národy vztahy způsobem, ve kterém se projevuje soudržnost a solidarita.

• Čl. 2/ex-čl. B Cíle

Unie si stanoví následující cíle:

- podporovat ekonomický a sociální pokrok a vysokou úroveň zaměstnanosti a dosahovat vyvážený a trvale udržitelný rozvoj, zejména vytvořením prostoru bez vnitřních hranic, posilováním ekonomické a sociální soudržnosti a zavedením hospodářské a měnové unie, nakonec zahrnující v souladu s ustanoveními této Smlouvy jednotnou měnu;

- prosazovat svou identitu na mezinárodní scéně, zejména prováděním společné zahraniční a bezpečnostní politiky, včetně postupného vymezování společné obranné politiky, která by mohla vést ke společné obraně podle článku 17;

- posilovat ochranu práv a zájmů státních občanů svých členských států zavedením občanství Unie;

- zachovávat a rozvíjet Unii jako prostor svobody, bezpečnosti a práva, ve kterém se zaručuje volný pohyb osob ve spojitosti s vhodnými opatřeními, týkajícími se kontroly na vnějších hranicích, přistěhovalců, práva azylu a předcházení a potírání zločinnosti;

- v plném rozsahu zachovávat *acquis communautaire* a rozvíjet jej, přičemž se posoudí, do jaké míry je zapotřebí revidovat politiky a formy spolupráce, zaváděné touto Smlouvou s cílem zajistit efektivnost mechanismů a orgánů Společenství.

Cílů Unie se dosáhne za podmínek a v časovém sledu stanoveném touto Smlouvou, při respektování zásady subsidiarity, definované v článku 5 Smlouvy o založení Evropského společenství.

• Čl. 3/ex-čl. C Návaznost a kontinuita

Unie má jednotný institucionální systém, který zajišťuje spojitost a kontinuitu činností uskutečňovaných k dosažení jejích cílů při respektování *acquis communautaire* a jeho rozvoje.

Unie zajišťuje spojitost všech svých vnějších činností v rámci své zahraniční, bezpečnostní, ekonomické a rozvojové politiky. Rada a Komise odpovídají za tuto spojitost a spolupracují za tímto účelem. Zajišťují provádění těchto politik v souladu se svými příslušnými pravomocemi.

• Čl. 4/ex-čl. D Evropská rada

Evropská rada poskytuje Unii nezbytné podněty pro její rozvoj a vymezuje její obecné politické směry.

Evropská rada sdružuje hlavy států nebo předsedy vlád členských států, jakož i předsedu Komise. Jsou jí nápomocni ministři zahraničních věcí členských států a členové Komise. Evropská rada se schází alespoň dvakrát ročně, za předsednictví hlavy státu či vlády členského státu, který vykonává předsednictví Rady.

Evropská rada předkládá Evropskému parlamentu zprávu po každém svém zasedání a každoročně písemnou zprávu o pokroku dosaženém Unii.

• Čl. 5/ex-čl. E Orgány

Evropský parlament, Rada, Komise, Soudní dvůr a Účetní dvůr vykonávají své pravomoci za podmínek a pro účely, které stanoví na jedné straně ustanovení smluv zakládajících Evropská společenství a následných smluv a dokumentů je pozměňujících a doplňujících a na druhé straně ostatní ustanovení této Smlouvy.

• Čl. 6/ex-čl. F Základní zásady, základní práva

1. Unie je založena na zásadách svobody, demokracie, právního státu a respektování lidských práv a základních svobod, zásadách, které jsou společné členským státům.

2. Unie respektuje základní lidská práva, která zajišťuje Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsaná v Římě dne 4. listopadu 1950, a která vyplývají z ústavních tradic společných členským státům jako všeobecné právní zásady Společenství.
3. Unie respektuje národní identitu svých členských států.
4. Unie si zajišťuje prostředky nezbytné pro dosažení svých cílů a provádění svých politik.

• Čl. 7/ex-čl. F.1 **Pozastavení členství**

1. Na návrh jedné třetiny členských států nebo Komise a po souhlase Evropského parlamentu může Rada složená z hlav států a šéfů vlád jednomyslně rozhodnout, že došlo k závažnému a přetrvávajícímu porušení zásad uvedených v článku 6 odstavec 1 ze strany členského státu poté, co byla vláda tohoto členského státu vyzvána, aby se k této věci vyjádřila.

2. Bylo-li učiněno takové rozhodnutí, může Rada rozhodnout kvalifikovanou většinou, že určitá práva, která pro dotyčný stát vyplývají z aplikace této Smlouvy, včetně hlasovacích práv zástupců jeho vlády v Radě, budou pozastavena. Přitom přihlíží k možným dopadům takového pozastavení na práva a povinnosti fyzických a právnických osob.

Povinnosti dotčeného členského státu vyplývající z této smlouvy jsou pro tento stát v každém případě i nadále závazné.

3. Rada se může následně kvalifikovanou většinou usnést, že změní nebo zruší opatření přijatá podle odstavce 2, jestliže se změnila situace, která vedla k přijetí těchto opatření.

4. Pro účely tohoto článku Rada rozhoduje bez přihlídnutí k hlasu zástupce vlády dotčeného členského státu. To, že se osobně přítomní nebo zastoupení členové zdrží hlasování, nebrání přijetí rozhodnutí uvedených v odstavci 1. Jako kvalifikovaná většina platí stejný podíl vážených hlasů dotčených členů Rady, který je stanoven v článku 205 odstavec 2 Smlouvy o založení Evropského společenství.

Tohoto odstavce se použije i tehdy, jsou-li hlasovací práva podle odstavce 2 pozastavena.

5. Pro účely tohoto článku rozhoduje Evropský parlament dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů, které musí představovat většinu jeho členů.

Hlava II

Ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského společenství

(viz výše doplněné znění Smlouvy o založení Evropského společenství).

- čl. 8/ex-čl. 9
(neotištěno)

Hlava III

Ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli

- čl. 9/ex-čl. 4
(neotištěno)

Hlava IV

Ustanovení pozměňující Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii

- čl. 10/ex-čl. I
(neotištěno)

Hlava V

Ustanovení o společné zahraniční a bezpečnostní politice

• Čl. 11/ex-čl. J.1 Cíle společné zahraniční a bezpečnostní politiky

1. Unie vymezuje a provádí společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, která zahrnuje všechny oblasti zahraniční a bezpečnostní politiky, a jejíž cíle jsou:

- zabezpečovat společné hodnoty, základní zájmy, nezávislost a integritu Unie v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů;
- posilovat bezpečnost Unie ve všech směrech;
- zachovat mír a posilovat mezinárodní bezpečnost v souladu se zásadami Charty Organizace spojených národů, jakož i se zásadami helsinského Závěrečného aktu a cíli Pařížské charty, a to i na vnějších hranicích;
- podporovat mezinárodní spolupráci;
- rozvíjet a upevňovat demokracii a právní stát, jakož i respektování lidských práv a základních svobod.

2. Členské státy podporují zahraniční a bezpečnostní politiku Unie aktivně a bezvýhradně v duchu loajality a vzájemné solidarity.

Členské státy spolupracují na rozšiřování a posilování své vzájemné politické solidarity. Zdrží se jakéhokoli jednání, které je v rozporu se zájmy Unie nebo může snižovat účinnost jejího působení jako soudržné síly v mezinárodních vztazích.

Rada zajistí dodržování těchto zásad.

• Čl. 12/ex-čl. J.2 Formy realizace

Unie sleduje cíle vytyčené v článku 11:

- vymezením zásad a obecných směrů společné zahraniční a bezpečnostní politiky;
- rozhodováním o společných strategiích;
- přijímáním společných akcí;
- zaujímáním společných postojů;
- posilováním systematické spolupráce mezi členskými státy při provádění politiky.

• Čl. 13/ex-čl. J.3 Zásady a obecné směry

1. Evropská rada vymezuje zásady a obecné směry společné zahraniční a bezpečnostní politiky včetně záležitostí, které mají dopad na obranu.

2. Evropská rada rozhoduje o společných strategiích, které Unie uskutečňuje v oblastech, kde členské státy mají důležité společné zájmy.

Společné strategie vymezují své cíle, dobu trvání a prostředky, které Unie a členské státy dají k dispozici.

3. Rada na základě obecných směrů vymezených Evropskou radou přijímá rozhodnutí nezbytná pro vymezení a provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

Rada doporučuje společné strategie Evropské radě a uskutečňuje je zejména přijímáním společných akcí a zaujímáním společných postojů.

Rada zajišťuje jednotu, soudržnost a účinnost postupu Unie.

• Čl. 14/ex-čl. J.4 Společné akce

1. Rada přijímá společné akce. Společné akce slouží k řešení specifických situací, při nichž se operační akce ze strany Unie považuje za žádoucí. Společné akce stanoví své cíle, rozsah, prostředky, které dostane Unie k dispozici a je-li to nezbytné dobu trvání a podmínky svého provádění.

2. Dojde-li ke změně okolností, která má podstatný vliv na záležitost, jež je předmětem společné akce, Rada přezkoumá zásady a cíle této akce a přijme nezbytná rozhodnutí. Dokud Rada nerozhodne, společná akce trvá.

3. Společné akce zavazují členské státy při zaujímání postojů a při provádění jejich činnosti.

4. Rada může požádat Komisi o předložení jakýchkoli vhodných návrhů, které se týkají společné zahraniční a bezpečnostní politiky, aby zajistila provedení společné akce.

5. Každý národní postoj nebo opatření, plánované v rámci společné akce, se včas oznámí, aby se v případě potřeby mohly konat předběžné konzultace v Radě. Povinnost předběžné informace se nevztahuje na opatření, která jsou pouze národní transpozicí rozhodnutí Rady.

6. V případech naléhavé potřeby, vyplývající ze změn situace, a není-li rozhodnutí Rady, mohou členské státy, jestliže Rada nerozhodne, učinit nezbytná naléhavá opatření, majíce na zřeteli obecné cíle společné akce. Dotyčný členský stát o takových opatřeních okamžitě informuje Radu.

7. Nastanou-li při provádění společné akce větší potíže, členský stát o nich vyrozumí Radu, která je projedná a bude usilovat o odpovídající řešení. Taková řešení nesmějí být v rozporu s cíli společné akce ani nesmějí snižovat její účinnost.

• Čl. 15/ex-čl. J.5 **Společné postoje**

Rada přijímá společné postoje. Společné postoje vymezují přístup Unie ke konkrétní záležitosti geografické nebo tématické povahy. Členské státy zajistí, aby jejich národní politiky byly v souladu se společnými postoji.

• Čl. 16/ex-čl. J.6 **Vzájemné informování**

Členské státy se v rámci Rady navzájem informují a konzultují o všech záležitostech zahraniční a bezpečnostní politiky obecného zájmu, aby prostřednictvím sladované činnosti zajistily co nejefektivnější uplatňování vlivu Unie.

• Čl.17/ex-čl.J.7 **Bezpečnostní a obranná politika**

1. Společná zahraniční a bezpečnostní politika zahrnuje všechny otázky, které se týkají bezpečnosti Unie, včetně postupného vymezování rámce společné obranné politiky, v souladu s druhým pododstavcem, které by mohlo vést ke společné obraně, rozhodne-li tak Evropská rada. V takovém případě doporučí Evropská rada členským státům přijetí tohoto rozhodnutí v souladu s jejich příslušnými ústavními předpisy.

Západoevropská unie (ZEU) je nedílnou součástí vývoje Unie, která poskytuje Unii přístup k operačním prostředkům, zejména v kontextu odstavce 2. Podporuje Unii při vymezování obranných aspektů společné zahraniční a bezpečnostní politiky podle tohoto článku. Unie napomáhá užším institucionálním vztahům se ZEU se zřetelem na možnost začlenění ZEU do Unie, rozhodne-li tak Evropská rada. V takovém případě doporučí Evropská rada členským státům přijetí tohoto rozhodnutí v souladu s jejich příslušnými ústavními předpisy.

Politika Unie podle tohoto článku se nedotýká zvláštního charakteru bezpečnostní a obranné politiky některých členských států a respektuje závazky některých členských států, které spatřují realizaci své společné obrany v Organizaci Severoatlantické smlouvy (NATO), podle Severoatlantické smlouvy a je slučitelná se společnou bezpečnostní a obrannou politikou vytyčenou v tomto rámci.

V míře, v jaké to členské státy považují za vhodné, bude postupné vymezování rámce společné obranné politiky podporováno vzájemnou spoluprací v oblasti vyzbrojování.

2. Otázky podle tohoto článku zahrnují humanitární a záchranné mise, mise k udržení míru a mise bojových jednotek k řešení krize, včetně nastolování míru.

3. Unie využívá ZEU k vypracování a provádění rozhodnutí a akcí Unie, které mají dopad na obranu.

Působnost Evropské rady vytyčovat obecné směry podle článku 13 je ve vztahu k ZEU dána i pro ty záležitosti, kdy Unie využívá ZEU.

Využívá-li Unie ZEU k vypracování a provádění rozhodnutí Unie o misích uvedených v odstavci 2, jsou všechny členské státy Unie oprávněny se plně těchto misí účastnit. Rada v dohodě s orgány ZEU přijme nezbytná praktická opatření, která by všem členským státům přispívajícím k těmto misím umožnila se plně a rovnocenně podílet na plánování a rozhodování ZEU.

Rozhodnutí, která mají dopad na obranu podle tohoto odstavce jsou přijímána, aniž by byly dotčeny politiky a závazky podle odstavce 1, třetí pododstavec.

4. Ustanovení tohoto článku nebrání rozvoji užší spolupráce mezi dvěma nebo více členskými státy na bilaterální úrovni v rámci Západoevropské unie a Atlantické aliance za předpokladu, že tato spolupráce není v rozporu se spoluprací upravenou v této hlavě nebo ji neztěžuje.

5. Za účelem dosažení cílů tohoto článku budou jeho ustanovení znovu posouzena podle článku 48.

• Čl. 18/ex-čl. J.8 **Provádění**

1. Předsedající zastupuje Unii v záležitostech společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

2. Předsedající odpovídá za provádění rozhodnutí přijatých podle této hlavy a v zásadě vyjadřuje postoj Unie v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích.

3. Předsedajícím pomáhá generální tajemník Rady, který vykonává funkci Vysokého zmocněnce pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku.

4. Komise je plně zapojena do úkolů uvedených v odstavcích 1 a 2. Předsedajícím při plnění těchto úkolů pomáhá v případě potřeby příští předsedající členský stát.

5. Rada může, kdykoli to považuje za nutné, jmenovat zvláštního zmocněnce s mandátem pro zvláštní politické otázky.

• Čl. 19/ex-čl. J.9 **Mezinárodní organizace**

1. Členské státy koordinují svou činnost v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích. Na takových fórech hájí společné postoje.

V mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, jichž se neúčastní všechny členské státy, hájí zúčastněné státy společné postoje.

2. Aniž by byl dotčen odstavec 1 a článek 14 odstavec 3, členské státy zastoupené v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích průběžně informují tam nezastoupené členské státy o věcech a záležitostech společného zájmu.

Členské státy, které jsou zároveň členy Rady bezpečnosti Organizace spojených národů, sladují svůj postup a plně informují ostatní členské státy. Členské státy, které jsou stálými členy Rady bezpečnosti, hájí při výkonu svých funkcí postoje a zájmy Unie, aniž by tím byla dotčena jejich odpovědnost podle Charty Organizace spojených národů.

• Čl. 20/ex-čl. J.10 **Spolupráce zastoupení členských států**

Diplomatická a konzulární zastoupení členských států a zastoupení Komise v třetích zemích a na mezinárodních konferencích a jejich zastoupení v mezinárodních organizacích spolupracují tak, aby zajistily respektování a provádění společných postojů a společných akcí přijatých Radou.

Prohlubují spolupráci výměnou informací, vypracováváním společných hodnocení a přispíváním k provádění ustanovení článku 20 Smlouvy o založení Evropského společenství.

• Čl. 21/ex-čl. J.11 **Účast Evropského parlamentu**

Předsedající konzultuje s Evropským parlamentem hlavní aspekty a základní alternativy společné zahraniční a bezpečnostní politiky a zajišťuje, aby názory Evropského parlamentu byly náležitě brány v úvahu. Evropský parlament je předsedajícím a Komisí pravidelně informován o vývoji zahraniční a bezpečnostní politiky Unie.

Evropský parlament může interpelovat Radu nebo jí dávat doporučení. Každoročně koná rozpravu o pokroku při provádění společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

• Čl. 22/ex-čl. J.12 **Iniciativa**

1. Každý členský stát nebo Komise může klást Radě otázky týkající se společné zahraniční a bezpečnostní politiky a předkládat Radě návrhy.

2. V případech vyžadujících rychlé rozhodnutí svolá předsedající ze své iniciativy nebo na žádost Komise nebo členského státu mimořádné zasedání Rady do čtyřiceti osmi hodin, nebo ve velmi naléhavých případech během kratší doby.

• Čl. 23/ex-čl. J.13 **Přijímání rozhodnutí**

1. Rozhodnutí podle této hlavy přijímá Rada jednomyslně. To, že se přítomní nebo zastoupení členové zdrží hlasování, nebrání přijetí těchto rozhodnutí.

Zdrží-li se člen Rady hlasování, může to odůvodnit formálním prohlášením podle tohoto odstavce. V takovém případě není povinen provést rozhodnutí, přijímá však, že rozhodnutí zavazuje Unii. V duchu vzájemné solidarity se dotčený členský stát zdrží jakékoli akce, která by se mohla dostat do rozporu s akcí Unie založené na takovém rozhodnutí nebo jí bránit, a ostatní členské státy jeho postoj respektují. Představují-li členové Rady, kteří tímto způsobem odůvodnili, že se zdrželi hlasování, více než jednu třetinu hlasů vážených podle článku 205 odstavec 2 Smlouvy o založení Evropského společenství, rozhodnutí není přijato.

2. Odchylně od odstavce 1 rozhoduje Rada kvalifikovanou většinou:

- když přijímá společné akce, zaujímá společné postoje nebo přijímá jiné rozhodnutí na základě společné strategie;

- když přijímá rozhodnutí k provedení společné akce nebo společného postoje.

Prohlásí-li člen Rady, že z důležitých důvodů národního zájmu zamýšlí být proti přijetí rozhodnutí kvalifikovanou většinou, hlasování se nekoná. Rada může kvalifikovanou většinou požádat, aby záležitost byla postoupena Evropské radě k jednomyslnému rozhodnutí.

Hlasy členů Rady se váží podle článku 205 odstavec 2 Smlouvy o založení Evropského společenství. K přijetí rozhodnutí je zapotřebí alespoň 62 hlasů pro, odevzdaných alespoň deseti členy.

Tento odstavec se nevztahuje na rozhodnutí, která mají vojenský nebo obranný dopad.

3. Procedurální otázky rozhoduje Rada většinou svých členů.

• **Čl. 24/ex-čl. J.14 Uzavírání mezinárodních dohod**

Je-li zapotřebí k provedení této hlavy uzavřít dohodu s jedním nebo více státy nebo mezinárodními organizacemi, může Rada jednomyslně zmocnit předsedajícího, aby, případně s pomocí Komise, zahájil za tímto účelem jednání. Takové dohody uzavírá jednomyslně Rada na doporučení předsedajícího. Žádná dohoda nezavazuje členský stát, jehož zástupce v Radě prohlásí, že dohoda musí vyhovět ústavně procesním požadavkům jeho státu; ostatní členové Rady se mohou dohodnout na prozatímním provádění dohody.

Tento článek se vztahuje i na záležitosti spadající do hlavy VI.

• **Čl. 25/ex-čl. J.15 Polický výbor**

Aniž by byl dotčen článek 207 Smlouvy o založení Evropského společenství, Politický výbor sleduje mezinárodní situaci v oblastech společné zahraniční a bezpečnostní politiky a přispívá k vymezení politik podáváním stanovisek Radě na její žádost nebo ze své vlastní iniciativy. Sleduje také provádění dohodnutých politik, aniž by byla dotčena odpovědnost předsedajícího a Komise.

• **Čl. 26/ex-čl. J.16 Generální tajemník, Vysoký zmocněnec**

Generální tajemník Rady, Vysoký zmocněnec pro zahraniční a bezpečnostní politiku, pomáhá Radě v záležitostech spadajících do společné zahraniční a bezpečnostní politiky především tím, že přispívá k formulování, přípravě a provádění rozhodnutí týkajících se politiky, a tím, že případně vede jménem Rady na žádost předsedajícího politický dialog s třetími stranami.

• **Čl. 27/ex-čl. J.17 Součinnost Komise**

Komise je plně zapojena do prací v oblasti společné zahraniční a bezpečnostní politiky.

• **Čl. 28/ex-čl. J.18 Financování**

1. Ustanovení článků 189, 190, 196 až 199, 203, 204, 206 až 209, 213 až 219, 255 a 290 Smlouvy o založení Evropského společenství se uplatní ve vztahu k ustanovením týkajícím se oblastí uvedených v této hlavě.

2. Administrativní výdaje, které orgánům vzniknou z ustanovení týkajících se oblastí uvedených v této hlavě, jdou k tíži rozpočtu Evropských společenství.

3. Operativní výdaje v souvislosti s prováděním těchto ustanovení jdou rovněž k tíži rozpočtu Evropských společenství s výjimkou výdajů na operace s vojenským nebo obranným dopadem a případů, kdy Rada jednomyslně rozhodne jinak.

V případech, kdy výdaje nejdu k tíži rozpočtu Evropských společenství, jdou k tíži členských států podle klíče hrubého národního produktu, pokud Rada nerozhodne jednomyslně jinak. Pokud jde o výdaje na operace s vojenským nebo obranným dopadem, nejsou členské státy, jejichž zástupci v Radě učinili formální prohlášení podle článku 23 odstavec 1, druhý pododstavec, povinny na jejich financování přispívat.

4. Rozpočtové řízení stanovené ve Smlouvě o založení Evropského společenství se uplatní ve vztahu k výdajům, které jdou k tíži rozpočtu Evropských společenství.

Hlava VI

Ustanovení o policejní a justiční spolupráci v trestních věcech

• Čl. 29/ex-čl. K.1 Cíle spolupráce v trestních věcech

Bez újmy pravomocím Evropského společenství si Unie klade za cíl poskytovat svým občanům v prostoru svobody, bezpečnosti a práva vysokou úroveň ochrany tím, že rozvíjí společný postup členských států v oblasti policejní a justiční spolupráce v trestních věcech a tím, že předchází a potírá rasismus a xenofobii. Tohoto cíle se dosáhne předcházením a potíráním organizované i neorganizované kriminality, zejména terorismu, obchodu s lidmi, trestných činů proti dětem, obchodu s drogami, obchodu se zbraněmi, korupce a podvodu, prostřednictvím:

- užší spolupráce policejních, celních a jiných příslušných orgánů v členských státech jak přímo, tak prostřednictvím Europolu podle článku 30 a 32;
- užší spolupráce justičních a jiných příslušných orgánů členských států podle článku 31 písm. a - d a článku 32;
- harmonizace předpisů trestního práva v členských státech podle článku 31 písm. e, je-li toho zapotřebí.

• Čl. 30/ex-čl. K.2 Policejní spolupráce, Europol

1. Společné postupy v oblasti policejní spolupráce zahrnují:

- a) operativní spolupráci příslušných orgánů včetně policie, celních orgánů a jiných represivních orgánů členských států při předcházení trestných činů, jejich odhalování a vyšetřování;
- b) opatřování, uchovávání, zpracovávání, analýzu a výměnu příslušných informací, včetně informací represivních orgánů o podezřelých finančních transakcích, zejména prostřednictvím Europolu, při respektování příslušných předpisů o ochraně osobních dat;
- c) spolupráci a společné iniciativy v oblasti vzdělávání, výměny styčných důstojníků, vojenských přidělců, nasazení výzbroje a kriminalistického výzkumu;
- d) společné vyhodnocování jednotlivých vyšetřovacích technik při odhalování závažných forem organizované kriminality.

2. Rada podporuje spolupráci prostřednictvím Europolu a do pěti let od vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost zejména:

- a) umožní Europolu usnadňovat a podporovat přípravu a povzbuzovat koordinaci a provádění konkrétních vyšetřovacích akcí příslušných orgánů členských států včetně podpůrných operativních akcí společných týmů, zahrnujících zástupce Europolu;
- b) přijme opatření, která Europolu umožní obracet se na příslušné orgány členských států s žádostí provést a koordinovat vyšetřování ve speciálních případech a rozvíjet konkrétní odborné znalosti, které mohou být předávány členským státům, aby jim pomáhaly při vyšetřování případů organizované kriminality;
- c) podpoří navazování kontaktů mezi vyšetřujícími soudci a vyšetřovateli specializovanými na potírání organizované kriminality ve spolupráci s Europolem;
- d) zavede síť výzkumu, dokumentace a statistiky o přeshraniční kriminalitě.

• Čl. 31/ex-čl. K.3 Justiční spolupráce

Společný postup při justiční spolupráci v trestních věcech zahrnuje:

- a) usnadňování a urychlování spolupráce příslušných ministerstev a soudů nebo rovnocenných orgánů členských států v trestním řízení a při výkonu rozhodnutí;
- b) ulehčování extradice mezi členskými státy;
- c) zajišťování slučitelnosti příslušných předpisů členských států, pokud je to nutné k zlepšení této spolupráce;
- d) předcházení jurisdikčních konfliktů mezi členskými státy;
- e) postupné přijímání opatření k zavedení minimálních norem o skutkových podstatách trestných činů a trestech v oblasti organizované kriminality, terorismu a obchodu s drogami;

• Čl. 32/ex-čl. K.4 Působení na území jiného členského státu

Rada stanoví podmínky a meze, za nichž příslušné orgány uvedené v článku 30 a 31 mohou působit na území jiného členského státu ve spojení a v dohodě s jeho orgány.

• Čl. 33/ex-čl. K.5 **Výhrada odpovědnosti členských států**

Tato hlava se nedotýká odpovědnosti členských států za udržování práva a pořádku a zajišťování vnitřní bezpečnosti.

• Čl. 34/ex-čl. K.6 **Formy jednání**

1. V oblastech upravených touto hlavou se členské státy informují a konzultují v Radě tak, aby koordinovaly svoje postupy. K tomu navazují spolupráci mezi příslušnými útvary svých státních správ.

2. Rada přijímá opatření a podporuje vhodnou formou a vhodnými postupy uvedenými v této hlavě spolupráci, sledující cíle Unie. Za tím účelem může Rada z iniciativy členského státu nebo Komise jednomyslně

a) zaujímat společné postoje, vymezující přístup Unie k určité otázce;

b) přijímat rámcová rozhodnutí za účelem sblížení zákonů a jiných předpisů členských států; rámcová rozhodnutí jsou závazná pro členské státy co do výsledku, kterého má být dosaženo, přičemž volba forem a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům; nemají bezprostřední účinek;

c) přijímat rozhodnutí za jakýmkoli jiným účelem, který je v souladu s cíli této hlavy, s výjimkou sblížení zákonů a jiných předpisů členských států. Tato rozhodnutí jsou závazná a nemají bezprostřední účinek; Rada přijímá kvalifikovanou většinou opatření, která jsou nutná k provedení těchto rozhodnutí na úrovni Unie;

d) vypracovávat úmluvy, které doporučí členským státům k přijetí v souladu s jejich příslušnými ústavně právními předpisy. Členské státy zahájí odpovídající řízení ve lhůtě stanovené Radou.

Není-li v takových úmluvách stanoveno jinak, stanou se platnými, jakmile budou přijaty alespoň polovinou členských států, a to v těchto členských státech. Opatření k provedení úmluv jsou přijímána v Radě dvoutřetinovou většinou hlasů smluvních stran.

3. Má-li se Rada usnést kvalifikovanou většinou, mají hlasy jejích členů váhu ve smyslu článku 205 odstavce 2 Smlouvy o založení Evropského společenství; k přijetí aktů Rady se vyžaduje alespoň 62 kladných hlasů, odevzdaných alespoň deseti členy.

4. V proceduálních otázkách se Rada usnáší většinou svých členů.

• Čl.35/ex-čl.K.7 **Soudní kontrola a výklad**

1. Soudní dvůr Evropských společenství má za podmínek stanovených v tomto článku pravomoc rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se platnosti a výkladu rámcových rozhodnutí a rozhodnutí, výkladu úmluv podle této hlavy a platnosti a výkladu opatření k jejich provedení.

2. Každý členský stát může uznat prohlášením učiněným při podpisu Amsterodamské smlouvy nebo kdykoli později pravomoc Soudního dvora rozhodovat o předběžných otázkách podle odstavce 1.

3. Učinil-li členský stát prohlášení podle odstavce 2 tohoto článku, specifikuje přitom, že buď:

a) každý soud tohoto státu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, může, považuje-li rozhodnutí o otázce platnosti nebo výkladu aktu uvedeného v odstavci 1, která v řízení před ním vyvstala, za nutné k vydání svého rozsudku, požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o této předběžné otázce; nebo že:

b) každý soud tohoto státu může, považuje-li rozhodnutí o otázce platnosti nebo výkladu aktu uvedeného v odstavci 1, která v řízení před ním vyvstala, za nutné k vydání svého rozsudku, požádat Soudní dvůr o rozhodnutí o této předběžné otázce.

4. Každý členský stát může nezávisle na tom, zda učinil prohlášení podle odstavce 2 či nikoli, předložit Soudu v řízeních podle odstavce 1 svá stanoviska nebo písemné připomínky k věci.

5. Soudní dvůr nemá pravomoc přezkoumávat platnost nebo přiměřenost opatření policie nebo jiných represivních orgánů členského státu, nebo výkon odpovědnosti členských států za udržování práva a pořádku a zajišťování vnitřní bezpečnosti.

6. Soudní dvůr má pravomoc přezkoumávat právnost rámcových rozhodnutí a rozhodnutí na základě žalob podaných členským státem nebo Komisí pro nepřislusnost, porušení podstatných procesních náležitostí, porušení této smlouvy nebo právní normy vydané k jejímu provedení, anebo pro zneužití pravomoci. Žaloby podle tohoto odstavce je třeba podat do dvou měsíců od uveřejnění aktu.

7. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat o všech sporech mezi členskými státy o výklad nebo aplikaci právních aktů přijatých podle článku 34 odstavce 2, které Rada nevyřeší do šesti měsíců od jejich postoupení jedním z jejích členů. Kromě toho má Soudní dvůr pravomoc rozhodovat spory mezi členskými státy a Komisí o výklad a aplikaci úmluv podle článku 34 odstavce 2 písm. d.

• Čl. 36/ex-čl. K.8 **Koordinační výbor**

1. Ustavuje se Koordinační výbor složený z vysokých úředníků. Kromě koordinační úlohy má výbor za úkol:

- podávat stanoviska Radě na její žádost nebo z vlastní iniciativy;
- přispívat bez újmy článku 207 Smlouvy o založení Evropského společenství k přípravě jednání Rady v oblastech uvedených v článku 29.

2. Komise je plně zapojena do prací v oblastech uvedených v této hlavě.

• Čl. 37/ex-čl. K.9 **Mezinárodní Organizace**

Členské státy v mezinárodních organizacích a na mezinárodních konferencích, jichž se účastní, hájí společné postoje přijaté podle této hlavy.

Články 18 a 19 se použijí přiměřeně na záležitosti spadající do této hlavy.

• Čl. 38/ex-čl. K.10 **Uzavírání mezinárodních dohod**

V dohodách podle článku 24 mohou být upraveny záležitosti spadající do této hlavy.

• Čl. 39/ex-čl. K.11 **Účast Evropského parlamentu**

1. Před přijetím opatření podle článku 34 odstavec 2 písm. b, c, d Rada konzultuje Evropský parlament. Evropský parlament sdělí své stanovisko ve lhůtě, kterou může Rada stanovit, a která činí alespoň tři měsíce. Nsdělí-li v této lhůtě žádné stanovisko, může Rada jednat i bez něho.

2. Předsedající a Komise pravidelně informují Evropský parlament o jednáních v oblastech, na které se vztahuje tato hlava.

3. Evropský parlament může Radu interpelovat nebo jí dávat doporučení. Každý rok koná rozpravu o pokroku dosaženém v oblastech podle této hlavy.

• Čl. 40/ex-čl. K.12 **Užší spolupráce jednotlivých členských států**

1. Členské státy, které mezi sebou zamýšlejí zavést užší spolupráci, mohou být s výhradou článků 43 a 44 zmocněny, aby použily orgánů, postupů a mechanismů stanovených ve Smlouvách, pokud zamýšlená spolupráce:

a) respektuje pravomoci Evropského společenství a cíle stanovené v této hlavě;

b) je orientována na to, aby se Unie rychleji rozvíjela v prostor svobody, bezpečnosti a práva.

2. Zmocnění podle odstavce 1 udělí Rada kvalifikovanou většinou na žádost dotčených členských států poté, co požádala Komisi, aby předložila své stanovisko; žádost se doručí též Evropskému parlamentu.

Prohlásí-li člen Rady, že z důležitých důvodů národního zájmu, které též uvede, zamýšlí být proti udělení zmocnění kvalifikovanou většinou, hlasování se nekoná. Rada může kvalifikovanou většinou požádat, aby se věc postoupila Evropské radě k jednomyslnému rozhodnutí.

Hlasy členů Rady se váží podle článku 205 odstavec 2 Smlouvy o založení Evropského společenství. K přijetí rozhodnutí se vyžaduje alespoň 62 kladných hlasů, odevzdaných alespoň deseti členy.

3. Každý členský stát, který se hodlá připojit ke spolupráci podle tohoto článku, sdělí svůj úmysl Radě a Komisi; Komise k tomu předloží Radě do tří měsíců od obdržení sdělení své stanovisko, pokud možno s připojeným doporučením konkrétní úpravy, kterou považuje za nutnou, aby se členský stát mohl k dotčené spolupráci připojit. Do čtyř měsíců od okamžiku sdělení rozhodne Rada o žádosti a o konkrétních úpravách, které považuje za nutné. Rozhodnutí se považuje za přijaté, ledaže se Rada kvalifikovanou většinou usnese o něm nerozhodnout; v tomto případě sdělí Rada důvody pro své rozhodnutí a stanoví lhůtu pro jeho přezkoumání. Pro účely tohoto odstavce se Rada usnáší podle článku 44.

4. Články 29 až 41 platí pro užší spolupráci podle tohoto článku, ledaže se v tomto článku a v člancích 43 a 44 stanoví něco jiného.

Ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství o pravomocích Soudního dvora Evropských společenství a výkonu těchto pravomocí se vztahují na odstavce 1, 2 a 3.

5. Tento článek se nedotýká ustanovení protokolu o zapojení Schengenského systému do rámce Evropské unie.

• Čl. 41/ex-čl. K.13 **Financování**

1. Články 189, 190, 195, 196 až 199, 203, 204, 205 odstavec 3, 206 až 209, 213 až 219, 255 a 290 Smlouvy o založení Evropského společenství se uplatní ve vztahu k ustanovením týkajícím se oblastí podle této hlavy.

2. Administrativní výdaje, které orgánům vznikají z ustanovení týkajících se oblastí podle této hlavy jdou k tíži rozpočtu Evropských společenství.

3. Operativní výdaje v souvislosti s prováděním těchto ustanovení jdou rovněž k tíži rozpočtu Evropských společenství s výjimkou případů, kdy Rada jednomyslně rozhodne jinak. V případech, kdy výdaje nejdou k tíži rozpočtu Evropských společenství, jdou k tíži členských států podle klíče hrubého národního produktu, pokud Rada jednomyslně nerozhodne jinak.

4. Rozpočtové řízení stanovené ve smlouvě o založení Evropského společenství se uplatní ve vztahu k výdajům, které jdou k tíži rozpočtu Evropských společenství.

• Čl. 42/ex-čl. K.14 **Převedení do Smlouvy ES**

Rada se může z iniciativy Komise nebo členského státu a po konzultaci Evropského parlamentu jednomyslně usnést, že postup v oblastech uvedených v článku 29 spadá pod hlavu IV Smlouvy o založení Evropského společenství, a zároveň rozhodne o příslušné hlasovací proceduře. Doporučí členským státům, aby přijaly takové rozhodnutí v souladu se svými ústavně právními předpisy.

Hlava VII (ex-hlava VIa) Ustanovení o užší spolupráci

• Čl. 43/ex-čl. K.15 **Předpoklady**

1. Členské státy, které zamýšlejí mezi sebou zavést užší spolupráci, mohou použít orgánů, postupů a mechanismů stanovených v této smlouvě a Smlouvě o založení Evropského společenství, pokud zamýšlená spolupráce

a) je zaměřena na to, aby podporovala cíle Unie a chránila její zájmy a sloužila jim;

b) respektuje zásady uvedených smluv a jednotný institucionální rámec Unie;

c) použije se pouze jako poslední prostředek, jestliže by nemohlo být dosaženo cílů uvedených smluv postupy v nich stanovenými;

d) týká se alespoň většiny členských států;

e) neohrožuje *acquis communautaire* a ostatní opatření učiněná podle jiných ustanovení uvedených smluv;

f) neohrožuje kompetence, práva, povinnosti a zájmy členských států nepodílejících se na spolupráci;

g) je otevřena všem členským státům a dovoluje jim kdykoliv se ke spolupráci připojit, jestliže se podrobí rámcovému rozhodnutí a rozhodnutím činěným v jejich rámci;

h) je v závislosti na příslušné oblasti v souladu s dodatečnými zvláštními kritérii článku 11 Smlouvy o založení Evropského společenství a článku 40 této smlouvy a je povolena Radou v nich stanoveným postupem.

2. Členské státy aplikují, pokud jsou dotčeny, právní akty a rozhodnutí, přijaté k provedení spolupráce, na které se podílejí. Členské státy, které se na spolupráci nepodílejí, nebrání jejímu provedení státy, které se na ní podílejí.

• Čl. 44/ex-čl. K.16 **Přijímání aktů a rozhodnutí, financování**

1. Pro přijímání aktů a rozhodnutí, které jsou potřebné k provedení spolupráce podle článku 43, platí příslušná institucionální ustanovení této smlouvy a Smlouvy o založení Evropského společenství. Všichni členové Rady se mohou zúčastnit porad, na rozhodování se však podílejí pouze zástupci členských států zúčastněných na spolupráci. Kvalifikovanou většinou se rozumí též podíl vážených hlasů dotčených členských států Rady, který je stanoven v článku 205 odstavec 2 Smlouvy o založení Evropského společenství; k jednomyslnosti stačí pouze jednomyslnost dotčených členů Rady;

2. Náklady, které vznikají z provádění spolupráce s výjimkou administrativních nákladů orgánů jsou financovány zúčastněnými členskými státy, pokud Rada jednomyslně nerozhodne jinak.

• Čl. 45/ex-čl. K.17 **Informování Evropského parlamentu**

Rada a Komise pravidelně informují Evropský parlament o vývoji užší spolupráce ustavené podle této hlavy.

Hlava VIII (ex-hlava VII) Závěrečná ustanovení

• Čl. 46/ex-čl. L **Příslušnost Soudního dvora ES**

Ustanovení Smlouvy o založení Evropského společenství, Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, týkající se pravomocí Soudního dvora Evropských společenství a výkonu těchto pravomocí platí pouze pro následující ustanovení této smlouvy:

- a) ustanovení měnící Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství s cílem založit Evropské společenství, Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvu o Evropském společenství pro atomovou energii;
- b) ustanovení hlavy VI za podmínek článku 35;
- c) ustanovení hlavy VII za podmínek článku 11 Smlouvy o založení Evropského společenství a článku 40 této smlouvy;
- d) článek 6 odstavec 2 ve vztahu k jednání orgánů, pokud má Soudní dvůr pravomoc podle Smluv o založení Evropských společenství a podle této smlouvy;
- e) články 46 až 53.

• Čl. 47/ex-čl. M **Samostatnost smluv**

S výhradou ustanovení pozměňujících Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství s cílem založit Evropské společenství, Smlouvu o založení Evropského společenství uhlí a oceli a Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii a těchto závěrečných ustanovení nic v této smlouvě se nedotýká Smluv o založení Evropských společenství nebo následných smluv či aktů, pozměňujících nebo doplňujících tyto smlouvy.

• Čl. 48/ex-čl. N **Změna smluv**

Vláda kteréhokoli členského státu nebo Komise může Radě předkládat návrhy na změnu smluv, na nichž je založena Unie.

Jestliže Rada po konzultaci s Evropským parlamentem, a je-li to užitečné, i s Komisí zaujme stanovisko ve prospěch svolání konference představitelů vlád členských států, svolá předseda Rady tuto konferenci, aby se společně dohodly změny, jež by v těchto smlouvách měly být učiněny. V případě institucionálních změn v měnové oblasti je také konzultována Evropská ústřední banka. Změny vstoupí v platnost poté, co jsou ratifikovány všemi členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

• Čl. 49/ex-čl. O **Přístup k EU**

Každý evropský stát, který respektuje zásady uvedené v článku 6 odstavec 1, může požádat o členství v Unii. Svou žádost podává Radě, která se usnáší jednomyslně po konzultaci s Komisí a souhlasu Evropského parlamentu, daném většinou všech jeho poslanců.

Podmínky přijetí a úpravy smluv, na nichž je Unie založena, které takové přijetí vyvolává, jsou věci dohody mezi členskými státy a státem ucházejícím se o členství. Tato dohoda se předloží k ratifikaci všemi smluvními státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

• Čl. 50/ex-čl. P **Smlouva o fúzích orgánů, Jednotný evropský akt**

1. Články 2 až 7 a 10 až 19 Smlouvy o ustanovení jediné Rady a jediné Komise Evropských společenství, podepsané v Bruselu dne 8. dubna 1965, se tímto ruší.

2. Článek 2 a článek 3 odstavec 3 a hlava III Jednotného evropského aktu, podepsaného v Lucembursku dne 17. února 1986 a v Haagu dne 28. února 1986, se tímto ruší.

• Čl. 51/ex-čl. Q **Doba, na kterou se smlouva uzavírá**

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou.

• Čl. 52/ex-čl. R **Ratifikace, vstup v platnost**

1. Tato smlouva bude ratifikována Vysokými smluvními stranami v souladu s jejich příslušnými ústavními předpisy. Ratifikační listiny budou uloženy u vlády Italské republiky.

2. Tato smlouva vstoupí v platnost dne 1. ledna 1993 za předpokladu, že budou uloženy všechny ratifikační listiny, nebo, nestane-li se tak, první den měsíce následujícího poté, co uloží ratifikační listinu signatářský stát, který tak učiní jako poslední.

• Čl. 53/ex-čl. S **Platná znění; uložení**

Tato smlouva, sepsaná v jediném vyhotovení v jazyce anglickém, francouzském, dánském, holandském, německém, řeckém, irském, italském, portugalském a španělském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost, bude uložena v archívu vlády Italské republiky, která vydá její ověřený opis každé z vlád ostatních států, které podepsaly tuto smlouvu.

Na základě smlouvy o přístupu jsou rovněž stejně platná znění v jazyce finském a švédském.

V Maastrichtu dne 7. února 1992

Protokoly

I. Protokoly ke smlouvě o Evropské unii

1.

PROTOKOL

k článku 17 Smlouvy o Evropské unii

Vysoké smluvní strany,

berouce v úvahu potřebu plně provést ustanovení článku 17 odstavec 1, pododstavec 2 a odstavec 3 Smlouvy o Evropské unii,

berouce v úvahu, že politika Unie se podle článku 17 nedotýká zvláštního charakteru bezpečnostní a obranné politiky některých členských států a respektuje závazky některých států, které vidí realizaci své společné obrany v NATO podle Severoatlantické smlouvy, a že je slučitelná se společnou bezpečnostní a obrannou politikou vytyčenou v jejím rámci,

se dohodly na následujícím ustanovení, které bude připojeno ke Smlouvě o Evropské unii.

Evropská unie vypracuje spolu se Západoevropskou unií do jednoho roku po vstupu tohoto protokolu v platnost úpravu užší spolupráce mezi Evropskou unií a Západoevropskou unií.

II. Protokoly ke smlouvě o Evropské unii a ke smlouvě o založení Evropského společenství

2.

PROTOKOL

o začlenění Schengenského systému do rámce Evropské unie

Vysoké smluvní strany,

konstatujíce, že úmluva podepsaná některými členskými státy Evropské unie 14. června 1985 a 19. června 1990 v Schengenu o postupném odstranění kontrol na společných hranicích a na ni navazující úmluvy a na jejich základě přijatá pravidla mají za cíl prohloubit evropskou integraci a zejména umožnit Evropské unii rychleji se přeměnit v prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti,

přejíce si začlenit shora uvedené úmluvy a pravidla do rámce Evropské unie,

potvrzujíce, že ustanovení Schengenského systému jsou použitelná jen v té míře, v jaké jsou slučitelná s Evropskou unií a právem Společenství,

přihlížejíce ke zvláštnímu postavení Dánska,

přihlížejíce k tomu, že Irsko a Spojené království Velké Británie a Severního Irska nejsou smluvními stranami uvedených úmluv a že je nepodepsaly; že je však třeba těmto členským státům umožnit, aby část ustanovení nebo všechna ustanovení těchto úmluv převzaly,

uznávajícíce, že je proto nutné využít ustanovení Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství o užší spolupráci mezi některými členskými státy a to, že tato ustanovení mohou být použita pouze jako poslední možnost,

přihlížejíce k tomu, že je třeba zachovat zvláštní vztah s Islandskou republikou a Norským královstvím, poté co oba tyto státy potvrdily svůj úmysl považovat shora uvedená ustanovení na základě Úmluvy podepsané 19. prosince 1996 v Lucemburku pro sebe za závazná, se dohodly na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o založení Evropského společenství.

• Článek 1 **Spolupráce**

Belgické království, Dánské království, Spolková republika Německo, Řecká republika, Španělské království, Francouzská republika, Italská republika, Velkovévodství Lucemburské, Nizozemské království, Rakouská republika, Portugalská republika, Finská republika a Švédské království jakožto signatáři Schengenských úmluv mohou mezi sebou navázat užší spolupráci v rámci těchto úmluv a navazujících ustanovení, uvedených v příloze k tomuto protokolu a dále označovaných jako Schengenský systém. Tato spolupráce se uskutečňuje v institucionálním a právním rámci Evropské unie a při respektování příslušných ustanovení Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství.

• Článek 2 **Výkonný výbor**

1. Ode dne vstupu tohoto protokolu v platnost se bez újmy ustanovení odstavce 2 Schengenský systém, který zahrnuje též před tímto dnem vydaná rozhodnutí Výkonného výboru vzniklého na základě Schengenských úmluv, ihned vztahuje na třináct členských států uvedených v článku 1. Od tohoto dne vstupuje Rada na místo uvedeného Výkonného výboru.

Rada může jednomyslným rozhodnutím svých členů, uvedených v článku 1, přijímat opatření nutná k provedení tohoto odstavce. Rada podle příslušných ustanovení smluv jednomyslně určí právní základ všech ustanovení a rozhodnutí, která tvoří Schengenský systém.

Ve vztahu k těmto ustanovením a rozhodnutím a v souladu s výše uvedeným určením uskutečňuje Soudní dvůr Evropských společenství své pravomoci, které mu svěřují příslušná ustanovení Smluv. Soudní dvůr nemá v žádném případě pravomoc ve vztahu k opatřením nebo rozhodnutím, která se týkají udržování práva a pořádku a zajišťování vnitřní bezpečnosti.

Dokud nejsou učiněna výše uvedená opatření, považují se ustanovení a rozhodnutí, která tvoří Schengenský systém, aniž by byl dotčen článek 5 odstavec 2, za právní akty opírající se o hlavu VII Smlouvy o Evropské unii.

2. Odstavec 1 platí pro ty členské státy, které podepsaly protokoly o přístupu k Schengenskému systému, vždy ode dne, který je stanoven jednomyslným rozhodnutím členů Rady uvedených v článku 1, ledaže podmínky pro přístup kteréhokoli z těchto států k Schengenskému systému jsou splněny již před vstupem Amsterodamské smlouvy v platnost.

• Článek 3 **Dánsko**

V návaznosti na určení podle článku 2 odstavec 1 pododstavec 2 si Dánsko pokud jde o ty části částem Schengenského systému, u kterých je určeno, že jejich právním základem je hlava V Smlouvy o založení Evropského společenství, zachová vůči ostatním smluvním stranám Schengenské úmluvy stejná práva a povinnosti, jako před tímto určením.

Pokud jde o ty části Schengenského systému, u kterých je určeno, že jejich právním základem je hlava VII Smlouvy o Evropské unii, bude mít Dánsko i nadále stejná práva a povinnosti jako ostatní smluvní strany Schengenské úmluvy.

• Článek 4 **Použití na Irsko a Spojené království**

Irsko a Spojené království Velké Británie a Severního Irska, které nejsou Schengenským systémem vázány, mohou kdykoli požádat, aby se na ně vztahovala některá nebo veškerá ustanovení tohoto systému.

Rada o takové žádosti rozhoduje na základě jednomyslnosti svých členů uvedených v článku 1 a zástupce vlády dotyčného státu.

• Článek 5 **Zapojení Irska a Spojené království**

1. Návrhy a iniciativy k rozvinutí Schengenského systému podléhají příslušným ustanovením Smluv.

V této souvislosti platí zmocnění podle článku 11 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo článku 40 Smlouvy o Evropské unii členským státům uvedeným v článku 1 a Irsku nebo Spojenému království, pokud se jeden z těchto států hodlá účastnit spolupráce v dotčených oblastech, jako udělené, pokud Irsko

nebo Spojené království nebo oba státy předsedajícímu Rady písemně v rozumné době nesdělí, že se chtějí účastnit.

Příslušná ustanovení Smluv podle odstavce 1, pododstavce 1 se použijí, i když Rada neučinila opatření uvedená v článku 2 odstavec 1 pododstavec 2.

• **Článek 6 Přidružení Islandu a Norska**

Islandská republika a Norské království se na základě úmluvy podepsané 19. prosince 1996 v Lucemburku stávají přidruženými státy při provádění Schengenského systému a při jeho dalším rozvoji. Příslušné postupy budou dohodnuty v úmluvě, kterou s těmito státy uzavře Rada jednajíc na základě jednomyslnosti členských států uvedených v článku 1. Součástí této úmluvy budou ustanovení o příspěvku Islandu a Norska na finanční důsledky provádění tohoto protokolu.

Zvláštní úmluvou, kterou se shora uvedenými státy uzavře za základě jednomyslnosti Rada, budou stanovena práva a povinnosti mezi Irskem a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska na straně jedné a Islandem a Norskem na straně druhé v oblastech, ve kterých pro tyto státy platí Schengenský systém.

• **Článek 7 Schengenský sekretariát**

Rada upraví kvalifikovanou většinou podrobnosti začlenění Schengenského sekretariátu do Generálního sekretariátu Rady.

• **Článek 8 Přijímání nových členských států**

Při jednání o přijímání nových členských států do Evropské unie platí Schengenský systém a další opatření, která v jeho rámci učinily orgány, za *acquis*, které musí všichni kandidáti na přijetí převzít v plném rozsahu.

Příloha
Schengenský systém

1. Úmluva podepsaná 14. června 1985 v Schengenu mezi vládami států Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francie o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích.
2. Úmluva podepsaná 19. června 1990 v Schengenu mezi Belgickým královstvím, Spolkovou republikou Německo, Francouzskou republikou, Velkovévodstvím Lucembursko a Nizozemským královstvím k provedení úmluvy podepsané 14. června 1985 o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích s příslušným Závěrečným aktem a společnými prohlášeními.
3. Protokoly a úmluvy o přistoupení k úmluvě z roku 1985 a prováděcí úmluvě z roku 1990, které byly uzavřeny s Itálií (podepsáno 27. listopadu 1990 v Paříži), Španělskem a Portugalskem (podepsáno 25. června 1991 v Bonnu), Řeckem (podepsáno 6. listopadu 1992 v Madridu), Rakouskem (podepsáno 28. dubna v Bruselu) a Dánskem, Finskem a Švédskem (podepsáno 19. prosince 1996 v Lucemburku) s příslušným Závěrečným aktem a prohlášeními.
4. Rozhodnutí a prohlášení Výkonného výboru ustaveného prováděcí úmluvou z roku 1990 a akty k provedení úmluvy, které byly vydány orgány, na něž Výkonný výbor přenesl své rozhodovací pravomoci.

3.

PROTOKOL

*o použití určitých aspektů článku 14 Smlouvy
o založení Evropského společenství
ve vztahu ke Spojenému království a Irsku*

Vysoké smluvní strany,
přejíce si upravit určité otázky týkající se Spojeného království a Irska,
přihlížejíce k tomu, že mezi Spojeným královstvím a Irskem existují mnoho let zvláštní úpravy cestování,
se dohodly na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o
založení Evropského společenství.

• **Článek 1 Vstupní kontrola**

Spojené království může bez ohledu na článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství, jakékoli jiné ustanovení této smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii, jakékoli opatření vydané v rámci těchto smluv, nebo jakoukoli mezinárodní dohodu uzavřenou Společenstvím nebo Společenstvím a členskými státy s jinými nečlenskými státy, provádět na svých hranicích s jinými členskými státy kontroly osob, které chtějí vstoupit do Spojeného království, které považují za nutné:

a) k ověření práva na vstup do Spojeného království státních příslušníků států, které jsou smluvními stranami Úmluvy o evropském hospodářském prostoru a osob na nich závislých, které využívají práv daných právem Společenství, jakož i státních příslušníků jiných států, jimž taková práva náleží podle určité úmluvy, kterou je Spojené království vázáno; a

b) k rozhodnutí, zda jiným osobám povolení ke vstupu do Spojeného království vydat či nikoli.

Článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiná ustanovení této Smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii nebo opatření vydaná v rámci těchto smluv se nedotýkají práva Spojeného království takové kontroly zavést a provádět. Uvádí-li se v tomto článku Spojené království, rozumí se tím i území, za jejichž zahraniční vztahy Spojené království odpovídá.

• **Článek 2 Úpravy mezi Spojeným královstvím a Irskem**

Spojené království a Irsko mohou i nadále mezi sebou upravovat pohyb osob mezi svými územími ("společný prostor cestování"), pokud práva osob uvedených v článku 1(a) tohoto protokolu zůstanou v plném rozsahu zachována. Ustanovení článku 1 tohoto protokolu tudíž platí, pokud je zachována tato úprava, za stejných podmínek a předpokladů jako pro Spojené království též pro Irsko. Článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiná ustanovení této Smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii nebo jiná přijatá opatření v rámci těchto smluv se této úpravě nedotýkají.

• **Článek 3 Úpravy s ostatními členskými státy**

Ostatní členské státy mohou na svých hranicích nebo na všech místech, ve kterých je možno vstoupit na jejich území, provádět kontroly osob, které chtějí vstoupit na jejich území ze Spojeného království nebo z území, za jejichž zahraniční vztahy Spojené království odpovídá, nebo z Irska, pokud tento protokol platí pro Irsko, a to pro tytéž účely, jaké jsou uvedeny v článku 1 tohoto protokolu.

Článek 14 Smlouvy o založení Evropského společenství nebo jiná ustanovení této Smlouvy nebo Smlouvy o Evropské unii nebo opatření přijatá v rámci těchto smluv se nedotýkají práva ostatních členských států takové kontroly zavést a provádět.

4.
PROTOKOL
o postavení Spojeného království a Irska

Vysoké smluvní strany,
přejíce si upravit určité otázky týkající se Spojeného království a Irska,
přihlížejíce k protokolu o použití určitých aspektů článku 14 Smlouvy o založení Evropského společenství na Spojené království a Irsko,
se dohodly na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o Evropské unii.

• **Článek 1 Opatření podle hlavy IV**

S výhradou článku 3 se Spojené království a Irsko nepodílejí na přijímání opatření Radou, která jsou navrhována podle hlavy V Smlouvy o založení Evropského společenství. Odchylně od článku 205 odstavec 2 Smlouvy o založení Evropského společenství platí jako kvalifikovaná většina stejný podíl vážených hlasů dotčených členů Rady, který je stanoven v článku 205 odstavec 2. K rozhodnutím Rady, která musí být přijata jednomyslně, je nutný souhlas všech členů Rady s výjimkou zástupců vlád Spojeného království a Irska.

• **Článek 2 Použitelnost hlavy IV**

V důsledku článku 1 a s výhradou článků 3, 4 a 6 nejsou ustanovení hlavy V Smlouvy o založení Evropského společenství, opatření vydaná podle této hlavy, ustanovení mezinárodních smluv, uzavřených Společenstvím podle této hlavy a rozhodnutí Soudního dvora, ve kterých jsou taková ustanovení nebo opatření vykládána, závazná nebo použitelná pro Spojené království nebo Irsko; tato ustanovení, opatření nebo rozhodnutí se nedotýkají pravomocí, práv a povinností těchto států; tato ustanovení, opatření nebo rozhodnutí se nedotýkají *acquis communautaire*, ani nejsou součástí práva Společenství aplikovaného vůči Spojenému království a Irsku.

• **Článek 3 Dobrovolná účast**

1. Spojené království nebo Irsko mohou předsedajícímu Rady do tří měsíců po předložení návrhu nebo iniciativy podle hlavy VI Smlouvy o Evropském společenství písemně sdělit, že se chtějí účastnit přijímání a používání navrženého opatření, na základě čehož je jim to umožněno. Odchylně od článku 205 Smlouvy o založení Evropského společenství platí jako kvalifikovaná většina stejný podíl vážených hlasů dotčených členů Rady, který je stanoven v článku 205 odstavec 2.

K rozhodnutí Rady, která musí být přijata jednomyslně, je nutný souhlas všech členů Rady s výjimkou člena, který takové sdělení neučinil. Opatření přijaté podle tohoto odstavce je závazné pro všechny členské státy, které se účastnily jeho přijímání.

2. Nemůže-li být opatření podle odstavce 1 přijato v přiměřené době s účastí Spojeného království či Irska, může Rada přijmout příslušné opatření podle článku 1 bez účasti Spojeného království nebo Irska. V tomto případě se použije článek 2.

• **Článek 4 Přijetí výjimky podle hlavy IV**

Spojené království nebo Irsko mohou kdykoli poté, co Rada přijme opatření podle hlavy VI Smlouvy o založení Evropského společenství, Radě a Komisi sdělit, že si přejí toto opatření přijmout. V tomto případě se přiměřeně použije postup stanovený v článku 11 odstavec 3 Smlouvy o založení Evropského společenství.

• **Článek 5 Finanční důsledky**

Členský stát, který není vázán opatřením přijatým podle hlavy VI Smlouvy o založení Evropského společenství, není povinen, kromě správních nákladů vyplývajících pro orgány, nést finanční důsledky těchto opatření.

• **Článek 6 Vázanost**

V případech, kdy jsou Spojené království nebo Irsko podle tohoto protokolu vázány opatřením přijatým Radou podle hlavy VI Smlouvy o založení Evropského společenství, platí ohledně tohoto opatření pro dotčený stát příslušná ustanovení uvedené smlouvy, včetně článku 68.

• **Článek 7 Protokol č. 2**

Články 3 a 4 se nedotýkají protokolu o začlenění Schengenského systému do rámce Evropské unie.

• **Článek 8 Zřeknutí se vázanosti**

Irsko může předsedajícímu Rady písemně sdělit, že si již nepřeje, aby se tento protokol na ně vztahoval. V takovém případě platí pro Irsko běžná ustanovení Smlouvy.

5.
PROTOKOL
o postavení Dánska

Vysoké smluvní strany,
odvolávající na rozhodnutí Evropské rady, složené z hlav států nebo vlád, o určitých Dánskem vznesených problémech týkajících se Smlouvy o Evropské unii, přijaté v Edinburku 12. prosince,
vědomy si postoje Dánska k unijnímu občanství, hospodářské a měnové unii, obranné politice, jakož i k oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, zakotveným v rozhodnutí z Edinburku,
respektující článek 3 Protokolu o začlenění Schengenského systému do rámce Evropské unie,
se dohodly na následujících ustanoveních, která jsou připojena ke Smlouvě o založení Evropského společenství a Smlouvě o Evropské unii.

ČÁST I

• **Článek 1 Opatření podle hlavy IV**

Dánsko se v Radě neúčastní přijímání opatření, navrhovaných podle hlavy V Smlouvy o založení Evropského společenství. Odchylně od článku 205 odstavce 2 Smlouvy o založení Evropského společenství platí jako kvalifikovaná většina stejný podíl vážených hlasů dotčených členů Rady, který je stanoven v článku 205 odstavce 2. K rozhodnutím Rady, která musí být přijata jednomyslně, je nutný souhlas všech členů Rady s výjimkou zástupce vlády Dánska.

• **Článek 2 Použitelnost hlavy IV**

Ustanovení hlavy IV Smlouvy o založení Evropského společenství, opatření přijatá podle této hlavy, ustanovení mezinárodních úmluv, uzavřených Společenstvím podle této hlavy, a rozhodnutí Soudního dvora, ve kterých jsou taková ustanovení nebo opatření vykládána nejsou pro Dánsko závazná nebo použitelná; tato ustanovení, opatření a rozhodnutí se nedotýkají *acquis communautaire* ani nejsou součástí práva Společenství aplikovaného vůči Dánsku.

• **Článek 3 Finanční důsledky**

Kromě správních nákladů vyplývajících pro orgány nenese Dánsko finanční důsledky opatření podle článku 1.

• **Článek 4 Použití článků 1, 2 a 3**

Články 1, 2 a 3 se nepoužijí na opatření k určení těch třetích států, jejichž státní příslušníci při překračování vnějších hranic členských států musí mít vízum, a na opatření o jednotné formě víza.

• **Článek 5 Provádění rozhodnutí podle hlavy IV**

1. Do šesti měsíců poté, co Rada přijala návrh nebo iniciativu k doplnění Schengenského systému podle ustanovení hlavy V Smlouvy o založení Evropského společenství, se Dánsko rozhodne, zda toto rozhodnutí Rady provede ve svém vnitrostátním právu. Rozhodne-li se tak, zakládá takové rozhodnutí závazek podle mezinárodního práva mezi Dánskem a ostatními státy uvedenými v článku 1 Protokolu o začlenění Schengenského systému do rámce Evropské unie a vůči Irsku nebo Spojenému království v případě, že se tyto členské státy účastní dotčených oblastí spolupráce.

2. Rozhodne-li se Dánsko, že rozhodnutí Rady podle odstavce 1 neprovede, zváží ostatní členské státy uvedené v článku 1 Protokolu o začlenění Schengenského systému do rámce Evropské unie, jaká vhodná opatření učiní.

ČÁST II

• Článek 6 **Rozhodnutí a akce, které mají dopad na obranu**

Pokud jde o opatření přijatá Radou v oblasti článku 13 odstavec 1 a článku 17 Smlouvy o Evropské unii, neúčastní se Dánsko vypracování a provádění těchto rozhodnutí a akcí Unie, které mají dopad na obranu, nebrání však členským státům v rozvíjení užší spolupráce v této oblasti. Dánsko se proto neúčastní přijímání těchto opatření. Dánsko není povinno přispívat na financování operativních výdajů, které z těchto opatření vyplývají.

ČÁST III

• Článek 7 **Zřeknutí se vázanosti**

Dánsko může ostatním členským státům kdykoli v souladu se svými ústavními požadavky oznámit, že již nechce zcela nebo zčásti tohoto Protokolu využívat. V takovém případě aplikuje Dánsko v plném rozsahu veškerá opatření přijatá v rámci Evropské unie, která jsou v té době účinná.

III. Protokoly ke Smlouvě o Evropské unii a ke smlouvám o založení Evropského společenství, Evropského společenství uhlí a oceli a Evropského společenství pro atomovou energii

7.

PROTOKOL

o orgánech vzhledem k rozšíření Evropské unie

Vysoké smluvní strany

se dohodly na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvám o založení Evropských společenství.

• Článek 1 **Členové komise**

Účinností prvního rozšíření Unie se bez ohledu na článek 213 odstavec 1 Smlouvy o založení Evropského společenství, na článek 9 odstavec 1 Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli a článek 126 odstavec 1 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii Komise skládá vždy z jednoho státního příslušníka každého členského státu za předpokladu, že vážení hlasů v Radě, ať už v

důsledku nového vážení hlasů nebo pravidla dvojité většiny, je k tomuto dni změněno způsobem přijatelným pro všechny členské státy, přičemž se přihlédne ke všem významným okolnostem, zejména ke kompenzaci těch členských států, které se vzdají možnosti jmenovat druhého člena Komise.

• **Článek 2 Konference**

Nejpozději jeden rok před tím, než počet členských států Evropské unie přesáhne dvacet, bude svolána konference zástupců vlád členských států, aby komplexně přezkoumali ustanovení smluv o složení a fungování orgánů.

8.

PROTOKOL

o stanovení sídla orgánů a určitých útvarů a pracovišť Evropských společenství

Zástupci vlád členských států,
vycházejíce z článku 289 Smlouvy o založení Evropského společenství, článku 77 Smlouvy o založení Evropského společenství uhlí a oceli a článku 189 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii,
vycházejíce ze Smlouvy o Evropské unii,
vědomí si a potvrzujícíce rozhodnutí z 8. dubna 1965, a aniž by se dotýkali rozhodnutí o sídle budoucích orgánů, útvarů a pracovišť, se dohodli na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a smlouvám o založení evropských společenství.

Jediný článek

- a) Evropský parlament má sídlo ve Štrasburku; zde se koná dvanáct měsíčních plenárních zasedání, včetně zasedání rozpočtového. Dodatečná plenární zasedání se konají v Bruselu. Výbory Evropského parlamentu se scházejí v Bruselu. Generální sekretariát Evropského parlamentu a jeho pracoviště zůstávají v Lucemburku.
- b) Rada má své sídlo v Bruselu. V měsících dubnu, červnu a říjnu se zasedání Rady konají v Lucemburku.
- c) Komise má své sídlo v Bruselu. Pracoviště uvedená v člancích 7, 8 a 9 rozhodnutí z 8. dubna 1965 se nacházejí v Lucemburku.
- d) Soudní dvůr a Soud prvního stupně mají své sídlo v Lucemburku.
- e) Účetní dvůr má své sídlo v Lucemburku.
- f) Hospodářský a sociální výbor má své sídlo v Bruselu.
- g) Výbor regionů má své sídlo v Bruselu.
- h) Evropská investiční banka má své sídlo v Lucemburku.
- i) Evropský měnový institut a Evropská ústřední banka mají svá sídla ve Frankfurtu.
- j) Evropský policejní úřad (Europol) má své sídlo v Haagu.

9.

PROTOKOL

o úloze národních parlamentů v Evropské unii

Vysoké smluvní strany,
u vědomí, že kontrola vlastních vlád ze strany jednotlivých národních parlamentů, pokud jde o činnosti Unie, je záležitostí ústavního uspořádání a praxe každého členského státu,
přejíce si však podnítit větší zapojení národních parlamentů do činností Evropské unie a zvýšit jejich možnost vyjadřovat se k záležitostem, které pro ně mohou mít zvláštní význam,

se dohodly na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a smlouvám zakládajícím evropská společenství:

I. Informování národních parlamentů členských států

1. Všechny konzultační dokumenty Komise (zelené a bílé knihy a sdělení) se neprodleně zasílají národním parlamentům členských států.
2. Legislativní návrhy Komise, vymezené Radou podle článku 207 Smlouvy o založení Evropského společenství, se dají včas k dispozici, aby vlády členských států mohly zajistit, že národní parlamenty je řádně obdrží.
3. Poté, co Komise dá Evropskému parlamentu a Radě ve všech jazycích k dispozici legislativní návrhy nebo návrhy na opatření podle hlavy VII. Smlouvy o Evropské unii, musí uplynout šestitýdenní lhůta, než se tyto návrhy dají na pořad jednání Rady ke schválení nebo k přijetí společného postoje k nim podle článku 251 nebo článku 252 Smlouvy o založení Evropského společenství, ledaže existují naléhavé důvody, které se uvedou v aktu nebo ve společném postoji.

II. Konference výborů pro evropské záležitosti

4. Konference výborů pro evropské záležitosti, dále uváděná jako COSAC, ustavená v Paříži 16.–17. listopadu 1989, může dávat podněty, které považuje za hodné jejich pozornosti, orgánům Evropské unie, zejména k návrhům právních textů, které jí, s ohledem na jejich předmět a úpravu, zástupci vlád členských států mohou na základě společné dohody zaslat.
5. COSAC může zkoumat kterýkoli legislativní nebo iniciativní návrh týkající se vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a spravedlnosti, který by mohl mít přímý dopad na práva a svobody jednotlivců. Evropský parlament, Rada a Komise se informují o všech podnětech COSACu podle tohoto odstavce.
6. COSAC může adresovat Evropskému parlamentu, Radě a Komisi jakýkoli podnět týkající se legislativní činnosti Unie, který považuje za vhodný, zejména pokud jde o aplikaci zásady subsidiarity, o prostor svobody, bezpečnosti a spravedlnosti a o otázky týkající se základních práv.
7. Podněty COSACu nezavazují národní parlamenty ani nepředjímají jejich postoje.

IV. Protokoly ke Smlouvě o založení ES

16.

PROTOKOL

o nabytí nemovitého majetku v Dánsku

Vysoké smluvní strany, přejíce si urovnat určité zvláštní problémy, na nichž má Dánsko zájem, se dohodly na následujícím ustanovení, které se připojí ke Smlouvě o zřízení Evropského společenství. Bez ohledu na ustanovení této smlouvy si Dánsko může zachovat existující právní předpisy o nabytí rekreačních objektů.

17.
PROTOKOL
K ČLÁNKU 141 SMLOUVY O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ

Vysoké smluvní strany,
se dohodly na následujícím ustanovení, které se připojí ke Smlouvě o založení Evropského společenství:
Pro účely použití článku 141 této smlouvy se výhody podle systémů sociálního zaměstnaneckého zabezpečení nepovažují za odměnu, pokud se týkají období zaměstnání před 17. květnem 1990, s výjimkou případů pracovníků nebo oprávněných rodinných příslušníků, kteří před tímto datem podali u soudu žalobu nebo zahájili obdobné řízení podle platného vnitrostátního práva.

18.
PROTOKOL
*O STATUTU EVROPSKÉHO SYSTÉMU ÚSTŘEDNÍCH BANK
A EVROPSKÉ ÚSTŘEDNÍ BANKY*

Vysoké smluvní strany,
přejíce si přijmout Statut Evropského systému ústředních bank a Evropské ústřední banky, jak to stanoví článek [8] Smlouvy o založení Evropského společenství, se dohodly na následujících ustanoveních, která se tímto připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Kapitola I
Ustavení ESÚB

• **Čl. 1 Evropský systém ústředních bank**

1.1. Evropský systém ústředních bank (ESÚB) a Evropská ústřední banka (EÚB) se ustavují po-dle článku [8] této smlouvy, plní své úkoly a vyvíjejí činnost v souladu s ustanoveními této smlouvy a tohoto statutu.

1.2. Podle článku 106 odstavec 1 této smlouvy se ESÚB skládá z EÚB a z ústředních bank členských států ("národních ústředních bank"). Ústřední bankou Lucemburska je Lucemburský měnový institut.

Kapitola II
Cíle a úkoly ESÚB

• **Čl. 2 Cíle**

Podle článku 105 odstavec 1 této smlouvy prvořadým cílem ESÚB je udržovat cenovou stabilitu. Aniž by byl dotčen cíl cenové stability, podporuje ESÚB obecné hospodářské politiky ve Společenství se záměrem přispět k dosažení cílů Společenství, jak jsou vymezeny v článku 2 této smlouvy. ESÚB jedná ve shodě se zásadami stanovenými v článku 4 a v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží, čímž je podporována účinná alokace zdrojů.

• **Čl. 3 Úkoly**

3.1. Podle článku 105 odstavec 2 této smlouvy základní úkoly ESÚB jsou:

- definovat a provádět měnovou politiku Společenství,
- provádět devizové operace v souladu s ustanoveními článku 111 této smlouvy,
- držet a spravovat oficiální devizové rezervy členských států,
- podporovat plynulé fungování platebních systémů.

3.2. Podle článku 105 odstavec 3 této smlouvy se třetí odrážka článku 3.1. nedotýká držení a správy pohotových devizových aktiv vládami členských států.

3.3. Podle článku 105 odstavec 5 této smlouvy ESÚB přispívá k plynulému provádění opatření uskutečňovaných příslušnými úřady, která se týkají dohledu nad úvěrovými orgány a stability finančního systému.

• Čl. 4 **Poradní funkce**

V souladu s článkem 105 odstavec 4 této smlouvy:

(a) EÚB je konzultována:

– ke všem návrhům aktů Společenství z oblastí její působnosti;

– národními úřady, pokud jde o jakýkoli návrh legislativního opatření z oblastí její působnosti, avšak v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle článku 42;

(b) EÚB může předkládat stanoviska příslušným orgánům Společenství nebo národním úřadům v záležitostech z oblastí své působnosti.

• Čl. 5 **Shromažďování statistických informací**

5.1. K zajištění úkolů ESÚB shromažďuje EÚB s pomocí národních ústředních bank potřebné statistické informace od příslušných národních úřadů nebo přímo od hospodářských subjektů. Za tímto účelem spolupracuje s orgány Společenství, s příslušnými úřady členských států nebo třetích zemí a mezinárodními organizacemi.

5.2. Úkoly uvedené v článku 5.1. uskutečňují pokud možno národní ústřední banky.

5.3. Je-li to potřeba, podporuje EÚB sblížení pravidel a praktik, kterými se řídí shromažďování, uspořádávání a distribuce statistických dat v oblastech její působnosti.

5.4. Rada postupem podle článku 42 stanoví jednak okruh fyzických a právnických osob podléhajících povinnosti podávat informace, jednak pravidla pro utajení a příslušná vymáhací ustanovení.

• Čl. 6 **Mezinárodní spolupráce**

6.1. V oblasti mezinárodní spolupráce týkající se úkolů svěřených ESÚB, rozhodne EÚB, jak je ESÚB zastupován.

6.2. EÚB a s jejím souhlasem i národní ústřední banky se mohou účastnit v mezinárodních měnových institucích.

6.3. Články 6.1 a 6.2 není dotčen článek 111 odstavec 4 této smlouvy.

Kapitola III Organizace ESÚB

• Čl. 7 **Nezávislost**

Podle článku 108 této smlouvy nebudou při výkonu pravomocí a plnění úkolů a povinností, svěřených jim touto smlouvou a tímto statutem, ani EÚB, ani národní ústřední banka, ani žádný člen jejich orgánů s rozhodovacími pravomocemi požadovat nebo přijímat pokyny od orgánů Společenství, od vlády členského státu nebo jiného orgánu. Orgány Společenství a vlády členských států se zavazují respektovat tuto zásadu a neusilovat o ovlivňování členů orgánů EÚB s rozhodovacími pravomocemi či národních ústředních bank při plnění jejich úkolů.

• Čl. 8 **Všeobecná zásada**

ESÚB je řízen orgány EÚB s rozhodovacími pravomocemi.

• Čl. 9 **Evropská ústřední banka**

9.1. EÚB, která má podle článku 107 odstavec 2 této smlouvy právní subjektivitu, má v každém z členských států nejširší způsobilost k právům a právním úkonům, jakou jejich právo přiznává právnickým osobám; EÚB může zejména nabývat a zcizovat movitý i nemovitý majetek a vystupovat před soudem.

9.2. EÚB zajišťuje, aby úkoly svěřené ESÚB podle článku 105 odstavec 2, 3 a 5 této smlouvy byly uskutečňovány buď její vlastní činností podle tohoto statutu, nebo prostřednictvím národních ústředních bank podle článků 12.1. a 14.

9.3. Podle článku 107 odstavec 3 této smlouvy jsou orgány EÚB s rozhodovacími pravomocemi Rada EÚB a Výbor ředitelů.

• Čl. 10 Rada EÚB

10.1. Podle článku 112 odstavec 1 této smlouvy se Rada EÚB skládá ze členů Výboru ředitelů EÚB a z guvernérů národních ústředních bank.

10.2. S výhradou článku 10.3. mají právo hlasovat pouze osobně přítomní členové Rady EÚB. Odchylně od tohoto pravidla může jednací řád uvedený v článku 12.3. stanovit, že členové Rady EÚB mohou hlasovat prostřednictvím telefonické konference. Jednací řád také stanoví, že člen Rady EÚB, který po delší období nemůže hlasovat, může za sebe jmenovat náhradníka.

S výhradou článků 10.3. a 11.3. má každý člen Rady EÚB jeden hlas. Nestanoví-li tento statut jinak, rozhoduje Rada EÚB prostou většinou. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. Rada EÚB je schopna se usnášet, jsou-li přítomni alespoň dvě třetiny jejích členů.

Není-li Rada EÚB schopna se usnášet, může předseda svolat mimořádné zasedání, na němž mohou být rozhodnutí přijímána bez ohledu na kvorum.

10.3. Při rozhodování podle článků 28, 29, 30, 32, 33 a 51, jsou hlasy v Radě EÚB váženy podle podílů národních ústředních bank na upsaném kapitálu EÚB. Hlasy členů Výboru ředitelů mají nulovou váhu. Rozhodnutí vyžadující kvalifikovanou většinu je přijato, představují-li odevzdané kladné hlasy alespoň dvě třetiny upsaného kapitálu EÚB a alespoň polovinu podílníků. Nemůže-li být některý z guvernérů přítomen, může určit náhradníka k odevzdání jeho váženého hlasu.

10.4. Jednání na zasedáních jsou důvěrná. Rada EÚB může rozhodnout o zveřejnění výsledku svého jednání.

10.5. Rada EÚB zasedá alespoň desetkrát za rok.

• Čl. 11 Výbor ředitelů

11.1. Podle článku 112 odstavec 2 písm. (a) této smlouvy se Výbor ředitelů skládá z prezidenta, viceprezidenta a čtyř dalších členů. Členové plní své povinnosti v rámci plného pracovního úvazku.

Člen nesmí vykonávat jiné povolání, ať výdělečně nebo nevýdělečně, pokud mu Rada EÚB neudělí výjimku.

11.2. Podle článku 112 odstavec 2 písm. (b) této smlouvy jsou prezident, viceprezident a další členové Výboru ředitelů jmenováni společnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států nebo předsedů vlád na doporučení Rady po konzultaci s Evropským parlamentem a Radou EÚB

z osobností uznávaných a zkušených v měnových a bankovních záležitostech. Jejich funkční období je osmileté. Nemohou být jmenováni opětovně. Členy Výboru ředitelů mohou být pouze státní příslušníci členských států.

11.3. Podmínky zaměstnání členů Výboru ředitelů, zejména jejich platy, důchody a jiné dávky sociálního zabezpečení jsou předmětem smluv s EÚB a stanoví je Rada EÚB na návrh výboru, skládajícího se ze tří členů jmenovaných Radou EÚB a ze tří členů jmenovaných Radou. Členové Výboru ředitelů nemají právo hlasovat o záležitostech uvedených v tomto odstavci.

11.4. Nesplňuje-li člen Výboru ředitelů podmínky požadované pro výkon své funkce nebo dopustil-li se závažného prohřešku, může být na žádost Rady EÚB nebo Výboru ředitelů Soudním dvorem odvolán.

11.5. Každý osobně přítomný člen Výboru ředitelů má právo hlasovat a za tím účelem má jeden hlas. Není-li stanoveno jinak, Výbor ředitelů rozhoduje prostou většinou odevzdaných hlasů. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy. Pravidla hlasování upřesní jednací řád uvedený v článku 12.3.

11.6. Výbor ředitelů odpovídá za běžný chod EÚB.

11.7. Jakékoli uvolněné místo ve Výboru ředitelů je doplňováno jmenováním nového člena podle článku 11.2.

• Čl. 12 Úkoly orgánů s rozhodovacími pravomocemi

12.1. Rada EÚB stanoví hlavní směry a vydává rozhodnutí nezbytná k zajištění plnění úkolů svěřených ESÚB touto smlouvou a tímto statutem. Rada EÚB formuluje měnovou politiku Společenství, včetně případných rozhodnutí týkajících se střednědobých měnových cílů, klíčových úrokových měr a vytváření měnových rezerv ESÚB a stanoví hlavní směry nezbytné k jejich provedení.

Výbor ředitelů provádí měnovou politiku v souladu s hlavními směry a rozhodnutími vydanými Radou EÚB. Výbor ředitelů dává při tom nezbytné pokyny národním ústředním bankám. Navíc mohou být na Výbor ředitelů přeneseny určité pravomoci rozhodnutím Rady EÚB.

Aniž by tím byl dotčen tento článek, obrací se EÚB, je-li to možné a přiměřené, na národní ústřední banky, aby realizovaly operace, které jsou součástí úkolů ESÚB.

12.2. Výbor ředitelů odpovídá za přípravu zasedání Rady EÚB.

12.3. Rada EÚB přijme jednací řád, který určí vnitřní organizaci EÚB a jejích orgánů s rozhodovacími pravomocemi.

12.4. Rada EÚB vykonává poradenské funkce uvedené v článku 4.

12.5. Rada EÚB přijímá rozhodnutí uvedená v článku 6.

• Čl. 13 **Prezident**

13.1. Prezident (nebo v jeho nepřítomnosti viceprezident) předsedá Radě EÚB a Výboru ředitelů.

13.2. Aniž by tím byl dotčen článek 39, zastupuje prezident nebo jím jmenovaný zástupce EÚB navenek.

• Čl. 14 **Národní ústřední banky**

14.1. Podle článku 109 této smlouvy každý členský stát zajistí nejpozději k datu ustavení ESÚB, aby jeho vnitrostátní právní předpisy, včetně statutu jeho národní ústřední banky, byly slučitelné s touto smlouvou a s tímto statutem.

14.2. Statuty národních ústředních bank zejména stanoví, že funkční období guvernéra národní ústřední banky je nejméně pět let.

Guvernér může být z funkce uvolněn pouze tehdy, jestliže již nespĺňuje podmínky požadované pro výkon své funkce nebo dopustil-li se závažného pochybení. Dotčený guvernér národní ústřední banky nebo Rada EÚB může z důvodů porušení této smlouvy nebo právního pravidla týkajícího se jejího provádění předložit tuto věc Soudnímu dvoru. Takové žaloby je třeba podat do dvou měsíců, a to buď od zveřejnění či oznámení žalobci, případně, pokud se tak nestalo, ode dne, kdy se žalobce o rozhodnutí dozvěděl.

14.3. Národní ústřední banky jsou nedílnou součástí ESÚB a jednají v souladu s hlavními směry a pokyny EÚB. Rada EÚB činí kroky nezbytné k tomu, aby bylo zajištěno plnění hlavních směrů a pokynů EÚB, a vyžaduje, aby jí byly poskytovány všechny nezbytné informace.

14.4. Národní ústřední banky mohou vykonávat i jiné úkoly než které jsou uvedeny v tomto statutu, pokud Rada EÚB neshledá dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů, že tyto úkoly zasahují do cílů a úkolů ESÚB. Takové úkoly jsou vykonávány na vlastní odpovědnost a účet národních ústředních bank a nejsou považovány za součást úkolů ESÚB.

• Čl. 15 **Povinnost podávat zprávy**

15.1. EÚB vypracovává a zveřejňuje alespoň čtvrtletně zprávy o činnosti ESÚB.

15.2. Konsolidovaný finanční výkaz ESÚB je uveřejňován každý týden.

15.3. Podle článku 113 odstavec 3 této smlouvy EÚB podává Evropskému parlamentu, Radě a Komisi a také Evropské radě výroční zprávu o činnosti ESÚB a o měnové politice za předchozí i běžný rok.

15.4. Zprávy a výkazy uvedené v tomto článku jsou poskytovány zájemcům zdarma.

• Čl. 16 **Bankovky**

Podle článku 106 odstavec 1 této smlouvy má Rada EÚB výlučné právo povolovat vydávání bankovek ve Společenství. EÚB a národní ústřední banky mohou takové bankovky vydávat. Bankovky vydané EÚB a národními ústředními bankami jsou jedinými bankovkami, které mají status zákonného platidla ve Společenství.

EÚB respektuje, pokud to je možné, existující zvyklosti praxe vydávání a designu bankovek.

Kapitola IV

Měnově politické funkce a operace ESÚB

• Čl. 17 **Účty u EÚB a národních ústředních bank**

EÚB a národní ústřední banky mohou v zájmu provádění svých operací otevírat účty úvěrovým institucím, veřejnoprávním subjektům a jiným účastníkům trhu a jako zajištění přijímat majetkové hodnoty, včetně evidovaných pohledávek.

• Čl. 18 **Operace na volném trhu a úvěrové operace**

18.1. Pro dosažení cílů ESÚB a uskutečňování jeho úkolů, EÚB a národní ústřední banky mohou:

– operovat na finančních trzích pohledávkami v měnách Společenství třetích států, obchodovatelnými cennými papíry a drahými kovy v rámci promptních nebo termínovaných nákupů a prodejů, ujednání o zpětném odkupu a výpůjčních nebo zápůjčních obchodů;

– provádět úvěrové operace s úvěrovými institucemi a ostatními účastníky trhu s tím, že půjčování je založeno na dostatečném zajištění.

18.2. EÚB stanoví všeobecné zásady operací na volném trhu a úvěrových operací, které provádí sama nebo národní ústřední banky, včetně zásad pro oznamování podmínek, za nichž jsou připraveny vstupovat do takovýchto transakcí.

• Čl. 19 **Minimální rezervy**

19.1. S výhradou podle článku 2 může EÚB požadovat na úvěrových institucích zřízených v členských státech, aby v souladu s cíli měnové politiky udržovaly na účtech u EÚB a u národních ústředních bank minimální rezervy. Nařízení týkající se výpočtu a určování minimálních požadovaných rezerv mohou být vydána Radou ÚB. V případech jejich nedodržení je EÚB oprávněna uložit sankční úrok a ukládat i jiné sankce se srovnatelným účinkem.

19.2. K provedení tohoto článku Rada postupem podle článku 42 stanoví základ pro minimální rezervy a nejvýše přípustný poměr mezi těmito rezervami a jejich základem, jakož i přiměřené příslušné sankce pro případy jejich nedodržení.

• Čl. 20 **Jiné nástroje měnové kontroly**

Rada EÚB může dvoutřetinovou většinou odevzdaných hlasů rozhodnout o použití jiných operativních nástrojů měnové kontroly, které bude považovat za vhodné, respektujíc článek 2.

Zakládají-li takovéto nástroje závazky pro třetí strany, stanoví Rada postupem podle článku 42 rozsah těchto nástrojů.

• Čl. 21 **Operace s veřejnoprávními subjekty**

21.1. Podle článku 101 této smlouvy je přečerpávání účtů nebo získávání úvěrů jakéhokoli jiného typu u EÚB nebo u národních ústředních bank orgány Společenství, ústředními vládami, regionálními, místními nebo jinými veřejnými úřady, jinými veřejnoprávními orgány nebo veřejnými podniky členských států zakázáno, stejně jako je zakázán přímý odkup jejich pohledávek nebo dluhů EÚB nebo národními ústředními bankami.

21.2. EÚB a národní ústřední banky mohou pro subjekty uvedené v článku 21.1. působit jako bankovní zástupce.

21.3. Ustanovení tohoto článku se nevztahují na úvěrové instituce ve veřejném vlastnictví, s nimiž národní ústřední banky a EÚB zacházejí v otázce nabídky peněz ústředními bankami stejně jako se soukromými úvěrovými institucemi.

• Čl. 22 **Zúčtovací a platební systémy**

EÚB a národní ústřední banky mohou poskytovat zařízení a EÚB může vydávat nařízení k zajištění účinnosti a spolehlivosti zúčtovacích a platebních systémů uvnitř Společenství a ve styku s třetími zeměmi.

• Čl. 23 **Operace se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi**

EÚB a národní ústřední banky mohou:

– navazovat vztahy s ústředními bankami a s finančními institucemi v třetích zemích, a kde je to vhodné, s mezinárodními organizacemi;

– nabývat a prodávat promptně a termínovaně devizová aktiva všech typů a drahé kovy; pojem “devizové aktivum” zahrnuje cenné papíry a všechna jiná aktiva v kterékoli měně nebo zúčtovací jednotce v jakékoli formě;

– držet a spravovat aktiva uvedená v tomto článku;

– provádět ve vztahu k třetími zeměmi a mezinárodním organizacím bankovní operace všech typů včetně zápůjčních a výpůjčních operací.

• Čl. 24 **Jiné operace**

Kromě operací vyplývajících z jejich úkolů mohou EÚB a národní ústřední banky provádět operace pro potřeby svého provozu nebo svého personálu.

Kapitola V Dohled

• Čl. 25 Dohled

25.1. EÚB může z vlastní iniciativy i na vyžádání poskytovat Radě, Komisi a příslušným úřadům členských států konzultace, týkající se aplikace právních aktů Společenství o dohledu nad úvěrovými institucemi a stabilitě finančního systému.

25.2. V souladu s rozhodnutími Rady podle článku 105 odstavec 6 této smlouvy může EÚB plnit zvláštní úkoly, týkající se politiky dohledu nad úvěrovými a dalšími finančními institucemi, s výjimkou pojišťovacích podniků.

Kapitola VI Finanční ustanovení ESÚB

• Čl. 26 Finanční uzávěrka

26.1. Finanční rok EÚB a národních ústředních bank začíná 1. ledna a končí 31. prosince.

26.2. Roční uzávěrku EÚB vypracovává Výbor ředitelů v souladu se zásadami stanovenými Radou EÚB. Roční uzávěrka je schvalována Radou EÚB a poté zveřejněna.

26.3. Pro analytické a operativní účely vypracovává Výbor ředitelů jednotnou konsolidovanou bilanci ESÚB, zahrnující ta aktiva a pasiva národních ústředních bank, která náleží ESÚB.

26.4. K provedení tohoto článku stanoví Rada EÚB pravidla nezbytná pro standardizování účetnictví a podávání zpráv o operacích provedených národními ústředními bankami.

• Čl. 27 Revize účtů

27.1. Účty EÚB a národních ústředních bank jsou kontrolovány nezávislými externími revizory, doporučenými Radou EÚB, a schvalovány Radou. Revizoři jsou oprávněni zkoumat všechny účetní knihy a účty EÚB a národních ústředních bank a dostávat úplné informace o jejich operacích.

27.2. Ustanovení článku 248 této smlouvy se vztahují pouze na zkoumání efektivnosti správy EÚB.

• Čl. 28 Kapitál EÚB

28.1. Kapitál EÚB při zahájení její činnosti činí 5 miliard ECU. Kapitál může být zvyšován rozhodnutím Rady EÚB přijatým kvalifikovanou většinou podle článku 99 v mezích a za podmínek stanovených Radou postupem podle článku 42.

28.2. Národní ústřední banky jsou jedinými upisovateli a držiteli kapitálu EÚB. Kapitál je upisován podle klíče stanoveného podle článku 29.

28.3. Rada EÚB určí kvalifikovanou většinou stanovenou v článku 10.3. rozsah a formu splacení kapitálu.

28.4. S výhradou článku 28.5. nesmějí být podíly národních ústředních bank na upsaném kapitálu EÚB převáděny, obstaveny nebo dány do zástavy.

28.5. V případě změny podle článku 29 převedou národní ústřední banky mezi sebou kapitálové podíly tak, aby rozdělení kapitálových podílů odpovídalo změněnému klíči. Rada EÚB určí termíny a podmínky těchto převodů.

• Čl. 29 Klíč pro upisování kapitálu

29.1. Po založení ESÚB a EÚB postupem podle článku 123 odstavec 1 této smlouvy bude stanoven klíč pro upisování kapitálu EÚB. V tomto klíči se stanoví každé národní bance vážený podíl, který se rovná součtu:

– 50% podílu příslušného členského státu na populaci Společenství v předposledním roce, který předcházel ustavení ESÚB;

– 50% podílu příslušného členského státu na hrubém domácím produktu v tržních cenách Společenství za posledních pět let předcházejících předposlednímu roku před ustavením ESÚB.

Procenta jsou zaokrouhlována směrem nahoru na nejbližší násobek 0,05 procent.

29.2. Statistické údaje, které mají být pro provádění tohoto článku použity, poskytuje Komise v souladu s pravidly přijatými Radou postupem podle článku 42.

29.3. Vážené podíly, přidělené národním ústředním bankám, budou po založení ESÚB každých pět let upravovány na základě obdobného použití ustanovení článku 29.1. Upravený klíč se použije od prvního dne následujícího roku.

29.4. Rada EÚB učiní všechna další opatření nezbytná pro provádění tohoto článku.

• Čl. 30 Převod měnových rezerv na EÚB

30.1. Aniž by tím byl dotčen článek 28, poskytují národní ústřední banky EÚB měnové rezervy v jiných měnách než v měnách členských států v ECU, v rezervních pozicích u Mezinárodního měnového fondu a ve zvláštních právech čerpání až do protihodnoty rovnající se 50 miliardám ECU. Rada EÚB rozhodne o části, která by měla být poskytnuta EÚB po jejím založení, a o částkách poskytovaných v pozdějších termínech. EÚB má neomezené právo držet a spravovat měnové rezervy, které na ni byly převedeny a využívat je pro účely stanovené v tomto statutu.

30.2. Příspěvky jednotlivých národních ústředních bank se určí v poměru k jejich podílům na upsaném kapitálu EÚB.

30.3. Rada EÚB připíše ve prospěch každé národní ústřední banky pohledávku ve výši odpovídající jejímu příspěvku. Rada EÚB rozhoduje o denominaci a úročení těchto pohledávek.

30.4. Další požadavky na poskytnutí měnových rezerv přesahující limit stanovený v článku 30.1. mohou být EÚB předloženy podle článku 30.2. v mezích a za podmínek stanovených Radou podle článku 42.

30.5. EÚB může držet a spravovat rezervní pozice u Mezinárodního měnového fondu a zvláštní práva čerpání a sdružovat tato aktiva.

30.6. Rada EÚB činí všechna další opatření nezbytná k provádění tohoto článku.

• Čl. 31 Měnové rezervy národních ústředních bank

31.1. Národní ústřední banky jsou oprávněny provádět operace při plnění svých závazků vůči mezinárodním organizacím podle článku 23.

31.2. Všechny ostatní operace s měnovými rezervami zbylými národním ústředním bankám po převodech podle článku 30 a transakce členských států s jejich použitelnými devizovými aktivy, překračující částku stanovenou v rámci podle článku 31.3, podléhají schválení EÚB, aby byl zajištěn soulad s kursovou a měnovou politikou Společenství.

31.3. Rada EÚB vydá směrnice s cílem usnadnit tyto operace.

• Čl. 32 Rozdělování měnových příjmů národních ústředních bank

32.1. Příjmy připadající národním ústředním bankám z plnění úkolů měnové politiky ESÚB (dále jen "měnové příjmy") jsou koncem každého finančního roku rozdělovány podle tohoto článku.

32.2. S výhradou článku 32.3. se částka měnového příjmu každé národní ústřední banky rovná jejímu ročnímu příjmu z jejich aktiv udržovaných jako protihodnota bankovek v oběhu a depozitních závazků z vkladů úvěrových institucí. Tato aktiva jsou národními ústředními bankami vedena odděleně v souladu se směrnicemi, které stanoví Rada EÚB.

32.3. Jestliže podle názoru Rady EÚB po započetí třetí etapy struktura bilancí národních ústředních bank nedovolí použití článku 32.2., může Rada EÚB kvalifikovanou většinou rozhodnout, aby odchýlně od článku 32.2. byl po období ne delší než pět let měnový příjem měřen podle jiné metody.

32.4. Částka měnového příjmu každé národní ústřední banky se snižuje o částku rovnou úrokům placeným touto ústřední bankou úvěrovým institucím za jimi deponované vklady podle článku 19.

Rada EÚB může rozhodnout, že národním ústředním bankám se nahradí náklady spojené s vydáváním bankovek nebo za výjimečných okolností za zvláštní ztráty, vzniklé z operací měnové politiky, prováděných ve prospěch ESÚB. Náhrady se poskytují v takové formě, jakou Rada EÚB považuje za vhodnou; tyto částky mohou být započteny na měnový příjem národních ústředních bank.

32.5. Úhrnný měnový příjem národních ústředních bank se rozdělí mezi národní ústřední banky v poměru k jejich splaceným podílům na kapitálu EÚB, s výhradou rozhodnutí Rady EÚB podle článku 32.2.

32.6. Započtení a vyrovnání zůstatků po rozdělení měnového příjmu provede EÚB podle směrnic stanovených Radou EÚB.

32.7. Rada EÚB učiní všechna další opatření nezbytná pro plnění tohoto článku.

• Čl. 33 Rozdělování čistých zisků a ztrát EÚB

33.1. Čistý zisk EÚB je rozdělován v tomto pořadí:

(a) částka, kterou určí Rada EÚB a která nesmí překročit 20% čistého zisku, se převede do všeobecného rezervního fondu až do výše 100% kapitálu;

(b) zbývající čistý zisk bude rozdělován podílníkům EÚB v poměru k jejich splaceným podílům.

33.2. Zaznamená-li EÚB ztrátu, může ji uhradit ze svého všeobecného rezervního fondu a je-li to nezbytné, po rozhodnutí Radou EÚB z měnového příjmu příslušného finančního roku poměrně, až do výše částek rozdělených národním ústředním bankám podle článku 32.5.

Kapitola VII

Všeobecná ustanovení

• Čl. 34 Právní akty

34.1. Podle článku 110 této smlouvy EÚB

– vydává nařízení v rozsahu nezbytném pro plnění úkolů uvedených v článku 3.1. první bod, v člancích 19.1., 22 nebo 25.2. a v případech, které budou stanoveny v aktech Rady uvedených v článku 42;

– vydává rozhodnutí nezbytná pro plnění úkolů svěřených ESÚB touto smlouvou a tímto statutem;

– dává doporučení a zaujímá stanoviska.

34.2. Nařízení má obecnou závaznost. Je závazné ve všech svých částech a bezprostředně použitelné v každém členském státu. Doporučení a stanoviska nejsou závazná. Rozhodnutí je závazné ve všech svých částech pro toho, komu je určeno. Články 253 a 256 této smlouvy se vztahují na nařízení a rozhodnutí přijatá EÚB. EÚB může rozhodnout o zveřejnění svých rozhodnutí, doporučení a stanovisek.

34.3. V mezích a za podmínek přijatých Radou postupem podle článku 42 je EÚB zmocněna ukládat pokuty nebo opakovaná penále za neplnění závazků vyplývajících z nařízení a rozhodnutí.

• Čl. 35 Soudní kontrola a věci související

35.1. Konání nebo opomenutí EÚB podléhají přezkoumání nebo výkladu Soudního dvora za podmínek stanovených touto smlouvou. EÚB může podat žalobu v případech a za podmínek stanovených touto smlouvou.

35.2. Spory mezi EÚB na jedné straně a jejími věřiteli, dlužníky či jakoukoli jinou osobou na straně druhé rozhodují příslušné národní soudy, ledaže je dána pravomoc Soudního dvora.

35.3. EÚB podléhá úpravě odpovědnosti podle článku 288 této smlouvy. Odpovědnost národních ústředních bank se řídí příslušným vnitrostátním právem.

35.4. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat na základě rozhodčí doložky obsažené v soukromoprávní nebo veřejnoprávní smlouvě uzavřené EÚB nebo jejím jménem.

35.5. Rozhodnutí EÚB o předložení věci Soudnímu dvoru činí Rada EÚB.

35.6. Soudní dvůr má pravomoc ve sporech týkajících se neplnění povinností, které pro ně vyplývají z tohoto statutu. Má-li EÚB za to, že národní ústřední banka nesplnila povinnost vyplývající z tohoto statutu, podá ve věci odůvodněné stanovisko poté, co dala národní ústřední bance příležitost předložit své připomínky. Nevyhoví-li národní ústřední banka během lhůty stanovené EÚB jejímu stanovisku, může EÚB předat věc Soudnímu dvoru.

• Čl. 36 Personál

36.1. Rada EÚB stanoví na návrh Výboru ředitelů pracovní řád personálu EÚB.

36.2. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat spory mezi EÚB a jejími pracovníky v mezích a za podmínek stanovených v pracovním řádu.

• Čl. 37 Sídlo

Do konce roku 1992 se společnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států či předsedů vlád rozhodne o sídle EÚB.

• Čl. 38 Služební tajemství

38.1. Členové řídicích orgánů a personál EÚB a národních ústředních bank jsou povinni, a to i po skončení svých funkcí, neprozrazovat takové informace, které jsou podle své povahy služebním tajemstvím.

38.2. Osoby, které mají přístup k údajům, na něž se vztahují předpisy Společenství ukládající povinnost mlčenlivosti, podléhají těmto předpisům.

• **Čl. 39 Osoby oprávněné podepisovat**

EÚB právně zavazují vůči třetím stranám prezident nebo členové Výboru ředitelů nebo podpisy dvou členů personálu EÚB, kteří byli náležitě zmocněni prezidentem, aby podepisovali jménem EÚB.

• **Čl. 40 Výsady a imunity**

EÚB požívá na území členských států výsady a imunity, potřebné k plnění svých úkolů za podmínek stanovených v Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství připojeném ke Smlouvě ustavující jedinou Radu a jedinou Komisi Evropských společenství.

Kapitola VIII

Změny statutu a prováděcí předpisy

• **Čl. 41 Zjednodušený postup přijímání změn**

41.1. Podle článku 107 odstavec 5 této smlouvy mohou být články 5.1, 5.2, 5.3, 17, 18, 19.1, 22, 23, 24, 26, 32.2, 32.3, 32.4, 32.6, 33.1(a) a 36 tohoto statutu měněny Radou buď kvalifikovanou většinou na doporučení EÚB a po konzultaci s Komisí, nebo jednomyslně na návrh Komise a po konzultaci s EÚB. V obou případech se požaduje souhlas Evropského parlamentu.

41.2. Doporučení učiněné EÚB na základě tohoto článku vyžaduje jednomyslnost Rady EÚB.

• **Čl. 42 Prováděcí předpisy**

Podle článku 107 odstavec 6 této smlouvy přijímá Rada okamžitě po rozhodnutí o datu započetí třetí etapy kvalifikovanou většinou buď na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a EÚB, nebo na doporučení EÚB a po konzultaci s Evropským parlamentem a Komisí, pravidla uvedená v člancích 4, 5.4, 19.2, 20, 28.1, 29.2, 30.4 a 34.3 tohoto statutu.

Kapitola IX

Přechodná a jiná ustanovení ESÚB

• **Čl. 43 Všeobecná ustanovení**

43.1. Výjimka uvedená v článku 122 odstavec 1 této smlouvy způsobuje, že následující články tohoto statutu nezakládají práva ani závazky příslušnému členskému státu: 3, 6, 9.2, 12.1, 14.3, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 26.2, 27, 30, 31, 32, 33, 34, 50 a 52.

43.2. Ústředním bankám členských států, pro které platí výjimka podle článku 122 odstavec 1 této smlouvy, jsou zachovány pravomoci v oblasti měnové politiky podle národního práva.

43.3. V souladu s článkem 122 odstavec 4 této smlouvy se v následujících člancích 3, 11.2., 19, 34.2 a 50 tohoto statutu pod pojmem “členské státy” rozumí “členské státy, pro které neplatí výjimka”.

43.4. Pod pojmem “národní ústřední banky” se rozumí “ústřední banky členských států, pro které neplatí výjimka” v člancích 9.2, 10.1, 10.3, 12.1, 16, 17, 18, 22, 23, 27, 30, 31, 32, 33.2 a 52 tohoto statutu.

43.5. Pod pojmem “podílníci” se rozumí v člancích 10.3 a 33.1 i “ústřední banky členských států, pro které neplatí výjimka.”

43.6. Pod pojmem “upsaný kapitál EÚB” v člancích 10.3 a 30.2 se rozumí “kapitál EÚB upsaný ústředními bankami členských států, pro které neplatí výjimka.”

• **Čl. 44 Přechodné úkoly EÚB**

EÚB převezme ty úkoly EMI, které v důsledku toho, že pro jeden či více členských států platí výjimka, i nadále musí být ve třetí etapě plněny.

EÚB poskytuje konzultace při přípravách na zrušení výjimek uvedených v článku 122 této smlouvy.

• Čl. 45 **Generální rada EÚB**

45.1. Aniž by tím byl dotčen článek 107 odstavec 3 této smlouvy, ustaví se Generální rada jako třetí orgán EÚB s rozhodovací pravomocí.

45.2. Generální rada se skládá z prezidenta a viceprezidenta EÚB a z guvernérů národních ústředních bank. Další členové Výboru ředitelů se mohou účastnit zasedání Generální rady bez hlasovacího práva.

45.3. Povinnosti Generální rady jsou taxativně vyjmenovány v článku 47 tohoto statutu.

• Čl. 46 **Jednací řád Generální rady**

46.1. Prezident nebo v jeho nepřítomnosti viceprezident předsedá Generální radě EÚB.

46.2. Předseda Rady a člen Komise se mohou účastnit zasedání Generální rady bez hlasovacího práva.

46.3. Prezident připravuje zasedání Generální rady.

46.4. Odchylně od článku 12.3 přijme Generální rada svůj jednací řád.

46.5. Sekretariát Generální rady je zajišťován EÚB.

• Čl. 47 **Povinnosti Generální rady**

47.1. Generální rada

– plní úkoly uvedené v článku 44;

– přispívá k plnění poradních funkcí uvedených v člancích 4 a 25.1.

47.2. Generální rada přispívá k:

– shromažďování statistických informací, jak je uvedeno v článku 5;

– podávání zpráv o činnosti EÚB, jak je uvedeno v článku 15;

– stanovení pravidel nezbytných k provedení článku 26 podle článku 26.4;

– přijetí všech dalších opatření nezbytných k provedení článku 29 podle článku 29.4;

– stanovení pracovního řádu personálu EÚB podle článku 36.

47.3. Generální rada přispívá k přípravám nezbytným pro neodvolatelné stanovení kursů měn členských států, pro které platí výjimka, vůči měnám nebo jednotné měně členských států, pro které neplatí výjimka, podle článku 123 odstavec 5 této smlouvy.

47.4. Generální radu informuje prezident EÚB o rozhodnutích Rady EÚB.

• Čl. 48 **Přechodná ustanovení o kapitálu EÚB**

Podle článku 29.1. je každé národní ústřední bance přidělen vážený podíl podle klíče pro upisování kapitálu EÚB. Odchylně od článku 28.3 nesplácejí ústřední banky členských států, pro které platí výjimka, svůj upsaný kapitál, pokud Generální rada většinou představující alespoň dvě třetiny upsaného kapitálu EÚB a alespoň polovinu podílníků nerozhodne, že minimální procento musí být splaceno jako příspěvek na provozní náklady EÚB.

• Čl. 49 **Odložené splácení kapitálu, rezerv a doplatků EÚB**

49.1. Ústřední banka členského státu, kterému je zrušena výjimka, splácí svůj upsaný podíl kapitálu EÚB v témž poměru, jako ústřední banky jiných členských států, pro které neplatí výjimka, a převody do EÚB měnové rezervy podle článku 30.1. Výše těchto převodů se určí násobením hodnoty měnových rezerv vyjádřených v EÚB podle platného měnového kursu, které již byly převedeny do EÚB v souladu s článkem 30.1, koeficientem vyjadřujícím poměr mezi počtem podílů upsaných dotčenou národní ústřední bankou a počtem podílů již splacených ostatními národními ústředními bankami.

49.2. Dodatkem k platbě, která má být učiněna v souladu s článkem 49.1, dotčená ústřední banka přispívá do rezerv EÚB a zásob, které jsou rovny rezervám, jakož i do částky, která má být poskytnuta v závislosti na zůstatku účtu zisků a ztrát ke dni 31. prosince toho roku, který předchází zrušení výjimky. Částka, kterou se má přispívat, bude určena násobením částky rezerv schválené v bilanci EÚB podle shora uvedené definice koeficientem vyjadřujícím poměr mezi počtem podílů upsaných dotčenou ústřední bankou a počtem podílů již splacených ostatními národními ústředními bankami.

• Čl. 50 **První jmenování členů Výboru ředitelů**

Při ustavování Výboru ředitelů EÚB jsou prezident, viceprezident, místopředseda a další členové Výboru ředitelů jmenováni společnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států či předsedů vlád na doporučení Rady a po konzultaci Evropského parlamentu a Rady EMI. Prezident Výboru ředitelů je jmenován na osm let. Odchylně od článku 11.2 je viceprezident jmenován na čtyři roky a ostatní členové

Výboru na funkční období trvají i od pěti do osmi let. Opětovné jmenování není přípustné. Počet členů Výboru ředitelů může být menší než stanoví článek 11.1, avšak v žádném případě nesmí být menší než čtyři.

• **Čl. 51 Výjimka z článku 32**

51.1. Rozhodne-li Rada EÚB po započetí třetí etapy, že provádění článku 32 má za následek významné změny v poměrných pozicích příjmu národních ústředních bank, částka příjmu, která má být rozdělena podle článku 32, se sníží o jednotné procento, které nesmí v prvním finančním roce po započetí třetí etapy překročit 60 %, a které se bude v každém následném finančním roce snižovat alespoň o 12 %.

51.2. Článek 51.1. se použije nejvýše po pět finančních let po započetí třetí etapy.

• **Čl. 52 Směna bankovek v měnách Společenství**

Po neodvolatelném stanovení kursů učiní Rada EÚB opatření nezbytná k zajištění, aby bankovky denominované v měnách s neodvolatelně stanovenými měnovými kursy byly národními ústředními bankami směňovány za jejich nominální hodnoty.

• **Čl. 53 Použitelnost přechodných ustanovení**

Články 43 až 48 se použijí, pokud budou členské státy, pro které platí výjimka.

19.

PROTOKOL

O STATUTU EVROPSKÉHO MĚNOVÉHO INSTITUTU

Vysoké smluvní strany,

přejíce si přijmout Statut Evropského měnového institutu, se dohodly na následujících ustanoveních, která se tímto připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství.

• **Čl. 1 Ustavení a název**

1.1. Evropský měnový institut (dále jen "EMI") se ustaví podle článku 117 této smlouvy; plní své úkoly a vyvíjí svou činnost v souladu s ustanoveními této smlouvy a tohoto statutu.

1.2. Členy EMI jsou ústřední banky členských států ("národní ústřední banky"). Pro účely tohoto statutu se Lucemburský měnový Institut považuje za ústřední banku Lucemburska.

1.3. Podle článku 117 této smlouvy budou rozpuštěny jak Výbor guvernérů, tak Evropský fond pro měnovou spolupráci (EFMS). Všechna aktiva a pasiva EFMS automaticky přejdou na EMI.

• **Čl. 2 Cíle EMI**

Cílem EMI je přispívat ke splnění podmínek nezbytných pro přechod do třetí etapy hospodářské a měnové unie, zejména:

– posilováním koordinace měnových politik s cílem zajistit cenovou stabilitu,

– prováděním příprav potřebných k ustavení Evropského systému ústředních bank a k uskutečňování jednotné měnové politiky a k zavedení jednotné měny ve třetí etapě,

– dohledem na vývoj ECU.

• **Čl. 3 Všeobecné zásady**

3.1. EMI plní úkoly a funkce svěřené mu touto smlouvou a tímto statutem aniž by tím byla dotčena odpovědnost institucí příslušných pro uskutečňování měnové politiky v jednotlivých členských státech.

3.2. EMI jedná v souladu s cíli a zásadami stanovenými v článku 2 Statutu ESÚB.

• **Čl. 4 Hlavní úkoly**

4.1. EMI podle článku 117 odstavec 2 této smlouvy:

– posiluje spolupráci mezi národními ústředními bankami,

– posiluje koordinaci měnových politik členských států s cílem zajistit cenovou stabilitu,

– sleduje fungování Evropského měnového systému (EMS),

– pořádá konzultace o otázkách, které spadají do působnosti národních ústředních bank a ovlivňují stabilitu finančních institucí a trhů,

- přebírá úkoly EFMS, zejména plní úkoly uvedené v člancích 6.1 až 6.3,
- usnadňuje používání ECU a dohlíží na jeho vývoj, včetně hladkého fungování clearingového systému ECU;

EMI rovněž:

- pořádá pravidelné konzultace o orientaci měnové politiky a využívání měnově politických nástrojů,
- je zpravidla konzultován v kontextu společného rámce pro předběžnou koordinaci národními měnovými institucemi před tím, než tyto instituce učiní měnově politická rozhodnutí.

4.2. Nejpozději do 31. prosince 1996 EMI upřesní normativní, organizační a logistický rámec nezbytný pro ESÚB k plnění jeho úkolů ve třetí etapě v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží. Tento rámec Rada EMI předloží k rozhodnutí EÚB k datu jejího ustavení. Podle článku 109f odstavce 3 této smlouvy má EMI za úkol zejména:

- připravovat nástroje a postupy nezbytné k uskutečňování jednotné měnové politiky ve třetí etapě,
- podporovat, je-li třeba, harmonizaci praktik a pravidel pro shromažďování, uspořádávání a rozšiřování statistických dat v oblastech jeho působnosti,
- vypracovávat pravidla pro operace, prováděné národními ústředními bankami v rámci ESÚB,
- zvyšovat účinnost mezinárodního platebního styku,
- dohlížet na technickou přípravu bankovek ECU.

• Čl. 5 **Poradní funkce**

5.1. Podle článku 117 odstavce 4 této smlouvy může rada EMI zaujímat stanoviska nebo podávat doporučení k celkové orientaci měnové a kursové politiky, jakož i k opatřením s tím souvisejícím, zaváděným v každém členském státu. Může předkládat vládám a Radě stanoviska nebo doporučení k politikám, které by mohly ovlivnit vnitřní či vnější měnovou situaci ve Společenství, a zejména fungování EMS.

5.2. Rada EMI může rovněž dávat doporučení měnovým úřadům členských států, týkající se provádění jejich měnové politiky.

5.3. Podle článku 117 odstavce 6 této smlouvy Rada konzultuje s EMI každý navrhovaný akt Společenství z oblasti jeho působnosti. V mezích a za podmínek stanovených Radou kvalifikovanou většinou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem a EMI, úřady členských států konzultují s EMI všechny návrhy právních předpisů z oblasti jeho působnosti, zejména z té, která je uvedena v článku 4.2.

5.4. Podle článku 117 odstavce 5 této smlouvy může EMI rozhodnout, že svá stanoviska a doporučení zveřejní.

• Čl. 6 **Provozní a technické úkoly**

6.1. EMI:

- činí opatření k multilateralizaci sald vyplývajících z intervencí národních ústředních bank v měnách Společenství a k multilateralizaci vyrovnání sald uvnitř Společenství;
- spravuje mechanismus velmi krátkodobého financování, stanovený dohodou ze dne 13. března 1979 mezi ústředními bankami členských států Evropského hospodářského společenství, která upravuje fungování Evropského měnového systému (dále jen “ dohoda EMS”) a mechanismus krátkodobých měnových podpor, stanovený dohodou ze dne 9. února 1970 mezi ústředními bankami členských států Evropského hospodářského společenství, ve znění jejich změn;
- plní úkoly podle článku 11 nařízení (EHS) 1969/88 Rady ze dne 24. června 1988, o zavedení jednotného systému střednědobé finanční podpory platebních bilancí členských států.

6.2. EMI může přijímat od národních ústředních bank měnové rezervy a proti takovýmto aktivům vydávat ECU za účelem plnění dohody EMS. Tyto ECU mohou být používány EMI a národními ústředními bankami jako prostředek vyrovnání sald a k operacím mezi národními ústředními bankami a EMI. EMI učiní administrativní opatření nezbytná k provedení tohoto odstavce.

6.3. EMI může udělovat měnovým úřadům třetích zemí a mezinárodním měnovým institucím status “jiného držitele” ECU a stanovit podmínky, za kterých mohou být ECU získány, drženy nebo používány jinými držiteli.

6.4. EMI je oprávněn na žádost národních ústředních bank držet a spravovat devizové rezervy jako zmocněnec. Zisky a ztráty týkající se těchto rezerv půjdou na účet národní ústřední banky deponující rezervy. EMI tuto funkci plní na základě dvoustranných smluv v souladu s pravidly stanovenými v rozhodnutí EMI. Tato pravidla zajistí, aby operace s těmito rezervami neohrožovaly měnovou a kursovou politiku příslušných měnových úřadů členských států a odpovídaly cílům EMI a řádnému fungování mechanismu měnových kursů EMS.

• Čl. 7 Jiné úkoly

7.1. EMI podává každoročně Radě zprávu o stavu příprav na třetí etapu. Tyto zprávy obsahují hodnocení postupu ke konvergenci ve Společenství a postihují zejména přizpůsobování nástrojů měnové politiky a přípravu postupu nezbytného k uskutečňování jednotné měnové politiky ve třetí etapě, jakož i právní předpoklady, které musí národní ústřední banky splnit, aby se staly součástí ESÚB.

7.2. Na základě rozhodnutí Rady podle v článku 117 odstavec 7 této smlouvy může EMI plnit další úkoly v rámci přípravy třetí etapy.

• Čl. 8 Nezávislost

Členové rady EMI, kteří jsou zástupci svých institucí, jednají při výkonu své činnosti na vlastní odpovědnost. Rada EMI při výkonu svých pravomocí a plnění úkolů a povinností, svěřených jí touto smlouvou a tímto statutem, nebude požadovat ani přijímat pokyny od orgánů Společenství nebo od vlád členských států. Orgány Společenství a vlády členských států se zavazují respektovat tento princip a neusilovat o ovlivňování rady EMI při plnění jejích úkolů.

• Čl. 9 Správa

9.1. Podle článku 117 odstavec 1 této smlouvy je EMI řízen a spravován Radou EMI.

9.2. Rada EMI se skládá z prezidenta a guvernérů národních ústředních bank, z nichž jeden se stane viceprezidentem. Nemůže-li se guvernér národní ústřední banky zúčastnit zasedání, může pověřit jiného zástupce své instituce.

9.3. Prezident je jmenován společnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států či předsedů vlád, na doporučení buď Výboru guvernérů nebo Rady EMI a po konzultaci Evropského parlamentu a Rady. Prezident je vybírán z osobností uznávaných a zkušených v měnových a bankovních záležitostech. Prezidentem EMI se mohou stát pouze státní příslušníci členských států. Rada EMI jmenuje viceprezidenta. Prezident a viceprezident jsou jmenováni na období tří let.

9.4. Prezident plní své povinnosti v rámci plného pracovního úvazku. Nesmí vykonávat jiné povolání, ať výdělečně nebo nevýdělečně, pokud mu Rada EMI neudělí výjimku.

9.5. Prezident:

– připravuje zasedání Rady EMI a předsedá jim;

– aniž by tím byl dotčen článek 22, vyjadřuje názory EMI navenek;

– odpovídá za běžný chod EMI.

V nepřítomnosti prezidenta plní jeho povinnosti viceprezident.

9.6. Podmínky zaměstnání prezidenta, zejména jeho plat, důchod a jiné dávky sociálního zabezpečení jsou předmětem smlouvy uzavřené s EMI a stanoví je Rada EMI na návrh výboru, složeného buď ze tří členů jmenovaných Výborem guvernérů nebo Radou EMI a ze tří členů jmenovaných Radou. Prezident nemá právo hlasovat o záležitostech uvedených v tomto odstavci.

9.7. Nespĺňuje-li již prezident podmínky požadované pro výkon své funkce nebo dopustil-li se závažného prohřešku, může být na žádost Rady EMI Soudním dvorem odvolán.

9.8. Rada EMI přijme jednací řád EMI.

• Čl. 10 Zasedání Rady EMI a postup při hlasování

10.1. Rada EMI zasedá alespoň desetkrát ročně. Jednání na zasedáních Rady jsou důvěrná. Rada EMI může jednomyslně rozhodnout o zveřejnění výsledků svého jednání.

10.2. Každý člen Rady EMI nebo jím pověřený zástupce má jeden hlas.

10.3. Rada EMI rozhoduje prostou většinou svých členů, nestanoví-li tento statut jinak.

10.4. Rozhodnutí v souvislosti s články 4.2, 5.4, 6.2 a 6.3. vyžadují jednomyslnost členů Rady EMI. Přijetí stanovisek a doporučení podle článků 5.1 a 5.2, rozhodnutí podle článků 6.4, 16 a 23.6 a směrnic podle článku 15.3 vyžaduje kvalifikovanou většinu dvou třetin členů Rady EMI.

• Čl. 11 Spolupráce mezi orgány a povinnost podávat zprávy

11.1. Předseda Rady a člen Komise se mohou bez hlasovacího práva účastnit zasedání Rady EMI.

11.2. Prezident EMI je zván na zasedání Rady, projednává-li Rada záležitosti týkající se cílů a úkolů EMI.

11.3. K datu, které stanoví jednací řád, připraví EMI výroční zprávu o své činnosti a o měnové a finanční situaci ve Společenství. Výroční zpráva spolu s roční účetní uzávěrkou EMI se předkládají Evropskému

parlamentu, Radě a Komisi a také Evropské radě. Prezident EMI může být na žádost Evropského parlamentu nebo z vlastní iniciativy vyslechnut příslušnými výbory Evropského parlamentu.

11.4. Zprávy zveřejňované EMI se poskytují zájemcům zdarma.

• Čl. 12 **Používaná měna**

Operace EMI jsou vyjadřovány v ECU.

• Čl. 13 **Sídlo**

Do konce roku 1992 se společnou dohodou vlád členských států na úrovni hlav států či předsedů vlád rozhodne o sídle EMI.

• Čl. 14 **Právní subjektivita**

EMI, který má podle článku 117 odstavec 1 této smlouvy právní subjektivitu, má v každém z členských států nejširší způsobilost k právům a právním úkonům, jakou jejich právo přiznává právnickým osobám. EMI zejména může nabývat a zcizovat movitý nebo nemovitý majetek a vystupovat před soudy.

• Čl. 15 **Právní akty**

15.1. Při plnění svých úkolů a na základě podmínek stanovených v tomto statutu EMI:

– zaujímá stanoviska;

– podává doporučení;

– určuje směry a činí rozhodnutí, určená národním ústředním bankám.

15.2. Stanoviska a doporučení EMI nejsou závazná.

15.3. Rada EMI může určovat směry stanovící postupy uskutečňování podmínek nezbytných k tomu, aby ESÚB ve třetí etapě mohl plnit své úkoly. Směry určené EMI nejsou závazné; jsou předkládány k rozhodnutí ECB.

15.4. Aniž by tím byl dotčen článek 3.1., je rozhodnutí EMI závazné ve všech svých částech pro toho, komu je určeno. Na tato rozhodnutí se vztahují články 253 a 254.

• Čl. 16 **Finanční prostředky**

16.1. EMI bude financován vlastními prostředky. Objem prostředků EMI určí Rada EMI tak, aby byl zajištěn příjem považovaný za nezbytný k úhradě administrativních výdajů při plnění úkolů EMI.

16.2. Prostředky EMI určené podle článku 16.1. budou poskytnuty z příspěvků národních ústředních bank v souladu s klíčem podle článku 29.1. statutu ESÚB a splaceny při ustavení EMI. Statistické údaje potřebné pro stanovení klíče poskytne Komise v souladu s pravidly přijatými Radou kvalifikovanou většinou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, Výborem guvernérů a výborem uvedeným v článku 114 této smlouvy.

16.3. Rada EMI určí formu, v jaké se příspěvky splatí.

• Čl. 17 **Roční účty a kontrola účtů**

17.1. Rozpočtový rok EMI začíná 1. ledna a končí 31. prosince.

17.2. Rada EMI před začátkem každého rozpočtového roku schválí roční rozpočet.

17.3. Roční uzávěrka se sestavuje v souladu se zásadami stanovenými Radou EMI. Roční uzávěrku schválí Rada EMI a poté ji zveřejní.

17.4. Roční uzávěrku přezkoumají nezávislí externí auditoři uznávaní Radou EMI. Auditóři jsou oprávněni provádět revizi všech účetních knih a účtů EMI a vyžadovat všechny informace o jeho operacích.

Ustanovení článku 248 této smlouvy se vztahují pouze na zkoumání provozní efektivnosti správy EMI.

17.5. Přebytek EMI se rozděluje v tomto pořadí:

(a) částka, kterou určí Rada EMI, se převede do všeobecného rezervního fondu EMI;

(b) zbývající přebytek se rozdělí národním ústředním bankám v souladu s klíčem uvedeným v článku 16.2.

17.6. Zaznamenaná-li EMI ztráta, může ji uhradit ze všeobecného rezervního fondu EMI. Zbývající rozdíl se uhradí z příspěvků národních ústředních bank v souladu s klíčem uvedeným v článku 16.2.

• Čl. 18 **Personál**

18.1. Rada EMI stanoví pracovní podmínky personálu EMI.

18.2. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat spory mezi EMI a jeho zaměstnanci v mezích a za podmínek stanovených v pracovním řádu.

• **Čl. 19 Soudní kontrola a záležitosti související**

19.1. Akty a opomenutí EMI podléhají přezkoumání nebo výkladu Soudního dvora v případech a za podmínek stanovených v této smlouvě. EMI může podat žalobu v případech a za podmínek stanovených v této smlouvě.

19.2. Spory mezi EMI na jedné straně a jeho věřiteli, dlužníky nebo jakoukoli jinou osobou na straně druhé rozhodují příslušné soudy jednotlivých členských států, pokud není dána pravomoc Soudního dvora.

19.3. EMI podléhá úpravě odpovědnosti podle článku 288 této smlouvy.

19.4. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat na základě rozhodčí doložky obsažené ve veřejnoprávní nebo soukromoprávní smlouvě uzavřené EMI nebo jménem EMI

19.5. Rozhodnutí EMI o předložení věci Soudnímu dvoru činí Rada EMI.

• **Čl. 20 Mlčenlivost**

20.1. Členové rady EMI a personál EMI jsou povinni, a to i po skončení svých funkcí, neprozrazovat takové informace, které jsou podle své povahy služebním tajemstvím.

20.2. Osoby, které mají přístup k údajům, na něž se vztahují předpisy Společenství ukládající povinnost mlčenlivosti, podléhají těmto předpisům.

• **Čl. 21 Výsady a imunity**

21.1. EMI požívá na území členských států výsady a imunity, potřebné k plnění svých úkolů, za podmínek stanovených v Protokolu o výsadách a imunitách Evropského společenství, připojeném ke Smlouvě ustavující jedinou Radu a jedinou Komisi Evropských společenství.

• **Čl. 22 Osoby oprávněné podepisovat**

22.1. EMI právně zavazují vůči třetím osobám prezident nebo viceprezident nebo podpisy dvou členů personálu EMI, kteří byli prezidentem náležitě zmocněni, aby podepisovali jménem EMI.

• **Čl. 23 Zrušení EMI**

23.1. Podle článku 123 této smlouvy bude EMI zrušen při ustavení EÚB. Všechna aktiva a pasiva EMI potom automaticky přejdou na EÚB. EÚB zruší EMI podle tohoto článku. Zrušení bude dovršeno při započetí třetí etapy.

23.2. Mechanismus pro tvorbu ECU na bázi zlata a amerických dolarů, stanovený v článku 17 dohody EMS, bude ukončen první den třetí etapy podle článku 20 výše uvedené dohody.

23.3. Všechny pohledávky a pasiva, vzniklé v důsledku mechanismu velmi krátkodobého financování a krátkodobých měnových podpor podle dohod uvedených v článku 6.1, budou prvním dnem třetí etapy vyrovnány.

23.4. Zbylá aktiva EMI budou zcizena a zbylé pohledávky EMI budou vyrovnány.

23.5. Likvidační výnos podle článku 23.4. se rozdělí národním ústředním bankám v souladu s klíčem uvedeným v článku 16.2.

23.6. Rada EMI může učinit opatření nezbytná k použití článků 23.4. a 23.5. Po ustavení EÚB se prezident EMI vzdá svého úřadu.

20.
PROTOKOL
O POSTUPU PŘI NADMĚRNÉM SCHODKU

Vysoké smluvní strany,
přejíce si stanovit podrobnosti postupu při nadměrném schodku uváděného v článku 104 Smlouvy o založení Evropského společenství,
se dohodly na těchto ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

• **Čl. 1 Dodatečné hodnoty**

Doporučované hodnoty uváděné v článku 101 odstavec 2 této smlouvy jsou:

- 3 % pro poměr plánovaného nebo skutečného schodku veřejných financí ke hrubému domácímu produktu v tržních cenách;
- 60 % pro poměr veřejného vládního dluhu ke hrubému domácímu produktu v tržních cenách.

• **Čl. 2 Definice**

V článku 104 této smlouvy a v tomto protokolu:

- “veřejný” znamená vztahující se k ústřední vládě, tj. k ústřednímu státu, regionálním nebo místním úřadům nebo fondům sociálního zabezpečení s výjimkou komerčních operací, jak jsou definovány v Evropském systému makroekonomických účtů;
- “schodek” znamená čistou potřebu financí, jak je definována v Evropském systému makroekonomických účtů;
- “investice” znamená vytvoření hrubého fixního kapitálu, jak je definován v Evropském systému makroekonomických účtů;
- “dluh” znamená hrubý úhrn dluhů v nominálních hodnotách na konci roku, konsolidovaných uvnitř a mezi jednotlivými odvětvími státního sektoru, jak je definován v první odrážce.

• **Čl. 3 Schodky státního sektoru**

K zajištění účinnosti postupu při nadměrném schodku, jsou vlády členských států v rámci tohoto postupu odpovědné za schodky státního sektoru, jak je definován v první odrážce článku 2. Členské státy zajišťují, aby jim národní postupy v rozpočtové oblasti umožnily plnit jejich závazky které pro ně v této oblasti vyplývají z této smlouvy. Členské státy bezodkladně a pravidelně podávají Komisi o svých plánovaných a skutečných schodcích a o úrovních svých dluhů.

• **Čl. 4 Poskytování statistických údajů**

Statistické údaje, potřebné pro použití tohoto Protokolu, budou poskytovány Komisí.

21.
PROTOKOL
O KRITÉRIÍCH KONVERGENCE V ČLÁNKU 121
SMLOUVY O ZALOŽENÍ EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ

Vysoké smluvní strany, přejíce si blíže upravit kritéria konvergence uvedená v článku 121 odstavec 1, kterými se bude Společenství řídit při rozhodování o přechodu do třetí etapy hospodářské a měnové unie, se dohodly na následujících ustanoveních, která jsou připojena ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

• **Čl. 1 Cenová stabilita**

Kritérium cenové stability uvedené v článku 121 odstavec 1 první odrážka této smlouvy znamená, že členský stát vykazuje dlouhodobě udržitelnou cenovou stabilitu a průměrnou míru inflace, sledovanou během jednoho roku před šetřením, která nepřekračuje o více než 1,5 procenta míru těch – nanejvýš tří –

členských států, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability. Inlace se měří pomocí indexu spotřebitelských cen na srovnatelném základu, který bere v úvahu rozdílnosti v národních definicích.

• **Čl. 2 Stav veřejných financí**

Kritérium stavu veřejných financí uvedené v článku 121 odstavec 1 druhá odrážka znamená, že v době šetření se na členství nevztahuje rozhodnutí Rady podle článku 104 odstavec 6 této smlouvy o existenci nadměrného schodku.

• **Čl. 3 Účast v mechanismu měnových kursů EHS**

Kritérium účasti v mechanismu měnových kursů Evropského měnového systému uvedené v článku 121 odstavec 1 třetí odrážka této smlouvy znamená, že členský stát dodržoval normální rozpětí stanovená mechanismem měnových kursů Evropského měnového systému bez značného napětí během alespoň dvou posledních let před šetřením. Zejména v tomto období nedevalvoval bilaterální směrný kurs své měny vůči měně kteréhokoli jiného členského státu z vlastní iniciativy.

• **Čl. 4 Konvergence úrokových sazeb**

Kritérium konvergence úrokových sazeb uvedené v článku 109j odstavec 1 čtvrtá odrážka této smlouvy znamená, že v průběhu jednoho roku před šetřením průměrná dlouhodobá nominální úroková sazba členského státu nepřekračovala o více než dvě procenta úrokovou sazbu těch – nanejvýše tří – členských států, které dosáhly nejlepších výsledků v oblasti cenové stability. Úrokové sazby se zjišťují na základě dlouhodobých státních dluhopisů nebo srovnatelných cenných papírů, s přihlédnutím k rozdílným definicím v jednotlivých členských státech.

• **Čl. 5 Poskytování statistických údajů**

Statistické údaje potřebné k použití tohoto protokolu poskytne Komise.

• **Čl. 6 Vydávání vhodných pravidel o kritériích konvergence**

Rada vydá jednomyslně na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem, EMI či EÚB a výborem uvedeným v článku 114 vhodná pravidla podrobně upravující kritéria konvergence uvedená v článku 121 této smlouvy, která potom nahradí tento Protokol.

22.

**PROTOKOL
O DÁNSKU**

Vysoké smluvní strany,

přejíce si urovnat určité zvláštní problémy týkající se Dánska,

se dohodly na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

Ustanovení čl. 14 Protokolu o statutu Evropského systému ústředních bank a Evropské ústřední banky nemají vliv na právo Národní banky Dánska uskutečňovat úkoly týkající se těch částí království Dánska, které nejsou částí Společenství.

23.

**PROTOKOL
O PORTUGALSKU**

Vysoké smluvní strany,

přejíce si urovnat určité zvláštní problémy týkající se Portugalska,

se dohodly na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Portugalsko je zmocněno podržet si možnost poskytnout autonomním regionům Azory a Madeira mít prospěch z bezúročného úvěru u Banco de Portugal na základě podmínek stanovených platným portugalským právem.
2. Portugalsko se zavazuje, že se vynasnaží co nejdříve ukončit výše uvedený zvýhodněný režim.

24.

PROTOKOL
O PŘECHODU DO TŘETÍ ETAPY
HOSPODÁŘSKÉ A MĚNOVÉ UNIE

Vysoké smluvní strany,

prohlašují podpisem nových smluvních ustanovení o hospodářské a měnové unii nezvratný charakter postupu Společenství ke třetí etapě hospodářské a měnové unie.

Všechny členské státy proto budou nezávisle na tom, zda splňují nezbytné podmínky pro přijetí jediné měny, respektovat přání, aby Společenství vstoupilo rychle do třetí etapy, a proto žádný členský stát vstupu do třetí etapy nebude bránit.

Kdyby do konce roku 1997 nebylo stanoveno datum začátku třetí etapy, urychlí příslušné členské státy, orgány a jiná grémia Společenství v průběhu roku 1998 všechny přípravné práce, aby umožnily Společenství vstoupit do třetí etapy neodvolatelně dnem 1. ledna 1999 a aby EÚB a ESÚB mohly zahájit od tohoto data v plném rozsahu svou činnost.

Tento protokol se připojuje ke Smlouvě o založení Evropského společenství.

25.

PROTOKOL
O URČITÝCH USTANOVENÍCH TÝKAJÍCÍCH SE SPOJENÉHO KRÁLOVSTVÍ
VELKÉ BRITÁNIE A SEVERNÍHO IRSKA

Vysoké smluvní strany,

uznávající protokoly, že Spojené království není nuceno nebo zavázáno přejít do třetí etapy hospodářské a měnové unie bez zvláštního rozhodnutí své vlády a parlamentu;

berouce v úvahu praxi vlády Spojeného království uspokojovat svou úvěrovou potřebu financování půjčkami prodejem pohledávek soukromému sektoru;

se dohodly na následujících ustanoveních, která jsou připojena ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Spojené království oznámí Radě, zda má v úmyslu přejít do třetí etapy předtím, než Rada provede zhodnocení podle článku 121 odstavec 2 této smlouvy.

Pokud Spojené království neoznámí Radě, že má v úmyslu přejít do třetí etapy, není vázáno tak učinit.

Není-li stanoveno žádné datum pro začátek třetí etapy podle článku 121 odstavec 3 této smlouvy, může Spojené království oznámit svůj úmysl přejít do třetí etapy před 1. lednem 1998.

2. Odstavce 3 až 9 platí pro případ, že Spojené království oznámí Radě, že nemá v úmyslu přejít do třetí etapy.

3. Spojené království nebude zařazeno mezi většinu členských států, které splňují nezbytné podmínky uvedené v článku 121 odstavec 2 druhá odrážka a v článku 121 odstavec 3 první odrážka této smlouvy.

4. Spojené království si ponechá své pravomoci v oblasti měnové politiky podle vnitrostátního práva.

5. Články 4 odstavec 2, 104 odstavec 1, 9 a 11, 105 odstavec 1 až 5, 106, 108, 109, 110, 111, 112 odstavec 1 a 2b a 111 odstavec 4 a 5 této smlouvy se nevztahují na Spojené království. Odkazy na Společenství nebo

členské státy v těchto ustanoveních se netýkají Spojeného království a odkazy na národní ústřední banky se netýkají Bank of England.

6. Články 116 odstavec 4 a 119 a 120 této smlouvy se nadále vztahují na Spojené království. Články 114 odstavec 4 a 124 se vztahují na Spojené království jako kdyby šlo o stát, pro který platí výjimka.

7. Hlasovací právo Spojeného království se pozastaví, pokud jde o akty Rady uvedené v člancích vypočtených v bodě 5 tohoto protokolu. Pro tento účel se k váženým hlasům Spojeného království nepřihlédne k výpočtu kvalifikované většiny podle článku 122 odstavec 5 této smlouvy. Spojené království také nemá právo účastnit se jmenování prezidenta, viceprezidenta a dalších členů Výboru ředitelů EÚB podle článků 112 odstavec 2 písm.b a 111 odstavec 1 této smlouvy.

8. Články 3, 4, 6, 7, 9.2, 10.1, 10.3, 11.2, 12.1, 14, 16, 18, 20, 22, 23, 26, 27, 30, 34, 50 a 52 Protokolu o statutu Evropského systému ústředních bank a Evropské ústřední banky se nevztahují na Spojené království. Odkazy v těchto člancích na kapitál upsaný Společenství nebo na členské státy se netýkají Spojeného království a odkazy na národní ústřední banky nebo akcionáře se nevztahují na Bank of England.

Odkazy v člancích 10.3 a 30.2 Statutu na “upsaný kapitál EÚB” se nevztahují na kapitál upsaný Bank of England.

9. Článek 116 odstavec 3 této smlouvy a články 44 až 48 Statutu platí, bez ohledu na to, zda existuje členský stát, pro který platí výjimka s následujícími změnami:

(a) Odkazy v článku 44 na úkoly EÚB a EMI zahrnují úkoly, které je třeba ve třetí etapě splnit v důsledku rozhodnutí Spojeného království nepřejít do této etapy.

(b) Kromě úkolů uvedených v článku 47 EÚB poskytuje rady při přípravě rozhodnutí podle bodu 10 písm.

(a) a (c) tohoto protokolu, které se týká Spojeného království a podílí se na jeho vypracování.

(c) Bank of England splácí svůj upsaný kapitál do EÚB jako příspěvek na její provozní náklady na stejném základu jako národní ústřední banky členských států, pro které platí výjimka.

10. Nepřejde-li Spojené království do třetí etapy, může své oznámení změnit kdykoli po začátku této etapy. V tom případě:

(a) Spojené království má právo přejít do třetí etapy, pouze splní-li nezbytné podmínky. Rada na žádost Spojeného království za podmínek a postupem podle článku 122 odstavec 2 této smlouvy rozhodne, zda nezbytné podmínky splňuje.

(b) Bank of England splatí svůj upsaný kapitál, převede do EÚB měnové rezervy a přispívá do jejich rezerv na stejném základu, jako národní ústřední banky členských států, jejichž výjimka byla zrušena.

(c) Rada učiní za podmínek a postupem podle článku 123 odstavec 5 této smlouvy všechna další rozhodnutí nezbytná k tomu, aby bylo Spojenému království umožněno přejít do třetí etapy.

Přijde-li Spojené království podle ustanovení tohoto protokolu do třetí etapy, body 3 až 9 pozbudou účinnosti.

11. Aniž by byly dotčeny články 101 a 116 odstavec 3 této smlouvy a článek 21.1 Statutu, vláda Spojeného království si může podržet své “Ways and Means” u Bank of England, dokud Spojené království nepřejde do třetí etapy.

26.

PROTOKOL

O URČITÝCH USTANOVENÍCH TÝKAJÍCÍCH SE DÁNSKA

Vysoké smluvní strany,

přejíce si vyřešit, v souladu se všeobecnými cíli Smlouvy o zřízení Evropského společenství, určité zvláštní problémy existující v současné době,

berouce v úvahu, že ústava Dánska obsahuje ustanovení, která mohou před vstupem Dánska do třetí etapy hospodářské a měnové unie vyžadovat vypsání referenda v Dánsku

se dohodly na následujících ustanoveních, která se připojí ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Dánská vláda oznámí Radě svůj postoj týkající se účasti ve třetí etapě předtím, než Rada provede zhodnocení podle článku 121 odstavec 2 této smlouvy.
2. Na Dánsko se vztahuje výjimka, oznámí-li, že se neúčastní třetí etapy. Výjimka způsobí, že všechny články a ustanovení této smlouvy a statutu ESÚB odvolávající se na výjimku se vztahují na Dánsko.
3. V takovém případě Dánsko není zahrnuto mezi většinu členských států, které splňují nezbytné podmínky uvedené v článku 121 odstavec 2 druhá odrážka a v článku 121 odstavec 3 první odrážka této smlouvy.
4. Výjimka může být zrušena postupem podle článku 122 odstavec 2 zahájeném pouze na žádost Dánska.
5. Po zrušení výjimky se přestanou používat ustanovení tohoto protokolu.

27.
PROTOKOL
O FRANCII

Vysoké smluvní strany,
přejíce si vzít v úvahu jednu zvláštní otázku týkající se Francie,
se dohodly na následujících ustanoveních, která budou připojena ke Smlouvě o zřízení Evropské-ho společenství:
Francie si podrží výsadu měnové emise ve svých zámořských územích na základě podmínek stanovených jejím vnitrostátním právem a jediná bude oprávněna určovat prioritu CFP franku.

28.
PROTOKOL
O EKONOMICKÉ A SOCIÁLNÍ SOUDRŽNOSTI

Vysoké smluvní strany,
připomínající, že Unie si stanovila za cíl podporovat ekonomický a sociální pokrok, mezi jiným pomocí ekonomické a sociální soudržnosti,
připomínající, že článek 2 Smlouvy o založení Evropského společenství zahrnuje úkol podporovat ekonomickou a sociální soudržnost a solidaritu mezi členskými státy a že posilování ekonomické a sociální soudržnosti je mezi činnostmi Společenství, uvedenými v článku 3,
připomínající, že ustanovení třetí části, hlava XIV, o ekonomické a sociální soudržnosti, poskytují jako celek právní základ pro upevňování a další rozvíjení činností Společenství v oblasti ekonomické a sociální soudržnosti, zahrnující vytvoření nového fondu,
připomínající, že ustanovení třetí části, hlava XII o transevropských sítích a hlava XVI o životním prostředí předpokládají založení Fondu solidarity do 31. prosince 1993,
prohlašující svou víru, že přechod k hospodářské a měnové unii přispěje k hospodářskému růstu všech členských států,
berouce na vědomí, že strukturální fondy společenství se v letech 1987 – 1993 v reálných podmínkách zdvojnásobí, zahrnují velké transfery, zvláště jako část hrubého domácího produktu méně prosperujících členských států,
berouce na vědomí, že Evropská investiční banka půjčuje velké a stále se zvyšující částky ku prospěchu chudších regionů,
berouce na vědomí přání větší pružnosti v opatřeních pro přidělování prostředků ze strukturálních fondů,
berouce na vědomí přání změn v úrovni účasti Společenství v programech a projektech v určitých zemích,
berouce na vědomí návrh brát více v úvahu relativní prosperitu členských států v systému vlastních prostředků,
opět potvrzují, že podpora ekonomické a sociální soudržnosti je životně důležitá pro plný rozvoj a trvalý úspěch Společenství, a podtrhují význam zahrnutí ekonomické a sociální soudržnosti do článků 2 a 3 této smlouvy,

opět potvrzují své přesvědčení, že strukturální fondy by měly nadále hrát značnou úlohu při dosahování cílů Společenství v otázce soudržnosti,
opět potvrzují své přesvědčení, že Evropská investiční banka by měla nadále věnovat většinu svých prostředků na podporu ekonomické a sociální soudržnosti, a vyjadřují své přání přezkoumat kapitálové potřeby Evropské investiční banky, jakmile to bude pro ten účel nezbytné,
opět potvrzují potřebu důkladně zhodnotit činnost a efektivnost strukturálních fondů v roce 1992 a potřebu přezkoumat při této příležitosti příslušnou velikost těchto fondů ve světle úkolů Společenství v oblasti ekonomické a sociální soudržnosti,
souhlasí, že zřízení Fondu solidarity do 31. prosince 1993 poskytne Společenství finanční příspěvky na projekty v oblasti životního prostředí a transevropských sítí v členských státech s hrubým národním produktem na hlavu menším než 90 % průměru Společenství, které mají program vedoucí ke splnění podmínek ekonomického sbližování, jak je to stanoveno v článku 104,
vyhlašují svůj úmysl připustit větší rozpětí pružnosti v přidělování prostředků ze strukturálních fondů pro specifické potřeby, které nejsou pokryty podle nynějších předpisů strukturálních fondů,
vyhlašují svou ochotu změnit úroveň účasti Společenství ve spojitosti s programy a projekty strukturálních fondů za účelem vyhnout se nadměrnému zvyšování rozpočtových výdajů v méně prosperujících členských státech,
uznávají potřebu pravidelně sledovat pokrok učiněný v dosahování ekonomické a sociální soudržnosti a konstatují svou ochotu studovat všechna nezbytná opatření v tomto ohledu,
vyhlašují svůj záměr více brát v úvahu individuální možnosti členských států přispívat do systému z vlastních prostředků a korigovat jejich využití z hlediska méně prosperujících členských států tím, že se budou potlačovat prvky existující v nynějším systému vlastních prostředků,
souhlasí, aby tento protokol byl připojen ke Smlouvě o zřízení Evropského společenství.

29.

PROTOKOL

O POSKYTOVÁNÍ AZYLU STÁTNÍM PŘÍSLUŠNÍKŮM ČLENSKÝCH STÁTŮ EVROPSKÉ UNIE

Vysoké smluvní strany,

jelikož podle článku 6 odstavce 2 Smlouvy o Evropské unii Unie respektuje základní lidská práva, jak jsou zajišťována Evropskou úmluvou o ochraně lidských práv a základních svobod podepsanou 4. listopadu 1950 v Římě;

jelikož Soudní dvůr Evropských společenství je oprávněna zajišťovat, aby Evropské společenství při výkladu a používání článku 6 odstavce 2 Smlouvy o Evropské unii dodržovalo právo;

jelikož podle článku 49 Smlouvy o Evropské unii je každý stát, který žádá o členství v Unii, povinen respektovat zásady uvedené v článku 6 odstavce 1 Smlouvy o Evropské unii,

berouce v úvahu, že článek 309 Smlouvy o založení Evropského společenství vytváří mechanismus pro pozastavení určitých práv v případě závažného a dlouhotrvajícího porušení těchto zásad členským státem; s poukazem na to, že každý státní příslušník členského státu požívá jako občan Unie zvláštního postavení a zvláštní ochrany, které zaručují členské státy podle části dvě Smlouvy o založení Evropského společenství; u vědomí, že Smlouva o založení Evropského společenství vytváří prostor bez vnitřních hranic a poskytuje každému občanu Unie právo svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států;

s poukazem na to, že otázka vydávání státních příslušníků členských států Unie je předmětem Evropské úmluvy o vydávání z 13. prosince 1957 a Úmluvy ze dne 27. září 1996 o vydávání mezi členskými státy Evropské unie, uzavřené na základě článku 31 Smlouvy o Evropské unii;

přejíce si zabránit, aby právo azylu bylo užíváno k jiným účelům, než k jakým je zamýšleno;

jelikož tento Protokol respektuje účel a cíle Úmluvy o postavení uprchlíků z 28. července 1951;

se dohodly na následujících ustanoveních, která budou připojena ke Smlouvě o založení Evropského společenství,

Jediný článek

Se zřetelem na úroveň ochrany základních práv a svobod v členských státech Evropské unie považují se členské státy navzájem pro veškeré právní a praktické účely v souvislosti se záležitostmi azylu za bezpečnou zemi původu. Žádost příslušníka členského státu o azyl může proto jiný členský stát zvažovat nebo přijmout k dalšímu zpracování pouze v následujících případech:

- a) jestliže se členský stát, jehož příslušníkem je žadatel, rozhodne poté, co vstoupí tato Smlouva v platnost, využívat článku 15 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, přijmout opatření, kterými se na svém území vyjme z povinností předvídaných Úmluvou;
- b) jestliže bylo zahájeno řízení podle článku 7 odstavec 1 Smlouvy o Evropské unii a Rada o něm ještě nerozhodla;
- c) jestliže Rada podle článku 7 odstavec 1 Smlouvy o Evropské unii rozhodla, že členský stát, jehož příslušníkem je žadatel, se dopouští závažného a dlouhotrvajícího porušování zásad uvedených v článku 6 odstavec 1;
- d) jestliže členský stát s ohledem na žádost státního příslušníka jiného členského státu jednostranně rozhodl; v takovém případě bude Rada neprodleně informována; při zkoumání žádosti se vychází z domněnky, že žádost je zjevně neodůvodněná, aniž by tím byla ohrožena rozhodovací pravomoc členského státu.

30.

PROTOKOL

O POUŽÍVÁNÍ ZÁSAD SUBSIDIARITY A PROPORCIONALITY

Vysoké smluvní strany,

rozhodnuty stanovit podmínky použití zásad subsidiarity a proporcionality, zakotvených v článku 5 Smlouvy o založení Evropského společenství, aby se přesněji vymezila kritéria jejich použití a zajistilo se jejich přísné dodržování a důsledné provádění všemi orgány;

přejíce si zajistit, aby se rozhodovalo co nejbližší občanům Unie;

berouce v úvahu dohodu z 25. října 1993 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o postupech při provádění zásady subsidiarity;

potvrdily, že závěry zasedání Evropské rady, konaného 16. října 1992 v Birminghamu a celkovým přístupem k používání zásady subsidiarity, dohodnutým na zasedání Evropské rady v Edinburku 11. a 12. prosince 1992 se bude nadále řídit činnost orgánů Unie a rozvoj používání zásady subsidiarity, a proto

se dohodly na následujících ustanoveních, která budou připojena ke Smlouvě o založení Evropského společenství:

1. Při výkonu jemu svěřených pravomocí každý orgán zajistí dodržování zásady subsidiarity. Rovněž zajistí dodržování zásady proporcionality, podle které žádná činnost Společenství nepůjde nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení cílů Smlouvy.

2. Používání zásad subsidiarity a proporcionality respektuje obecná ustanovení a cíle Smlouvy, zejména pokud jde o důsledné dodržování *acquis communautaire* a rovnováhy mezi institucemi. Nedotýká se zásad formulovaných Soudním dvorem, které se týkají vztahu mezi národním právem a právem Společenství, a zohledňuje článek 6 odstavec 4, podle něhož "Unie si zajistí prostředky nezbytné pro dosahování svých cílů a provádění svých politik".

3. Zásada subsidiarity nezpochybňuje pravomoci svěřené Smlouvou Evropskému společenství, jak jsou interpretovány Soudním dvorem. Kritéria uvedená v odstavci 2 článku 5 Smlouvy se vztahují na oblasti, které nespádají do výlučné působnosti Společenství. Zásada subsidiarity poskytuje vodítko, jak tyto pravomoci vykonávat na úrovni Společenství. Subsidiarita je dynamická koncepce a měla by se používat ve

světle cílů stanovených Smlouvou. Umožňuje, vyžadují-li to okolnosti, činnost Společenství v mezích jeho pravomocí rozšířit, a naopak ji omezit nebo zastavit, není-li nadále odůvodněna.

4. U všech legislativních návrhů Společenství musí být odůvodněno, že jsou v souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality; důvody pro závěr, že cíle Společenství lze lépe dosáhnout Společenstvím, musí být podloženy kvalitativními nebo, kdekoli je to možné, kvantitativními údaji.

5. Aby činnost Společenství byla odůvodněná, je třeba splnit oba aspekty zásady subsidiarity: cíle navrhované činnosti nemohou být dostatečně dosaženy činností členských států v rámci jejich národního ústavního systému a mohou proto být lépe dosaženy činností Společenství.

Při zkoumání, zda výše uvedená podmínka je splněna, by se měla používat následující vodítka:

- posuzovaná záležitost má nadnárodní aspekty, které nelze uspokojivě regulovat činností členských států;
- činnost pouze členských států nebo nečinnost Společenství by byla v rozporu s požadavky Smlouvy (jako je potřeba napravit narušení soutěže nebo vyvarovat se zastřenému omezení obchodu nebo posílit hospodářskou a sociální soudržnost) nebo by jinak významně poškodila zájmy členských států;
- činnost na úrovni Společenství by vzhledem ke svému rozsahu nebo účinkům přinesla ve srovnání s činností na úrovni členských států jasné výhody.

6. Činnost Společenství má být co nejjednodušší, slučitelná s požadavkem uspokojivého dosažení cíle opatření a s potřebou efektivního prosazení. Společenství přijímá předpisy pouze v nezbytné míře. Za jinak stejných podmínek by se směrnicím měla dávat přednost před nařízeními a rámcovým směrnicím před podrobnými opatřeními. Směrnice, jak je uvedeno v článku 249 Smlouvy, ač pro každý členský stát, kterému jsou určeny, závazné pokud jde o výsledek, jehož má být dosaženo, ponechávají volbu forem a metod vnitrostátním orgánům.

7. Pokud jde o povahu a rozsah činnosti Společenství, měla by opatření Společenství ponechávat co nejvíce prostoru národnímu rozhodování, slučitelnému se zajištěním cíle opatření a s dodržáním požadavků Smlouvy. Pozornost by se měla věnovat respektování zavedených národních mechanismů a organizací a fungování právních systémů členských států, při respektování práva Společenství. Opatření Společenství by měla členským státům dávat prostor pro alternativní způsoby dosažení cílů opatření tam, kde je to vhodné, a s výhradou potřeby náležitého prosazování.

8. Kde vede použití zásady subsidiarity k nečinnosti Společenství, vyžaduje se na členských státech, aby se ve své činnosti řídily obecnými pravidly článku 10 Smlouvy a přijímaly veškerá vhodná opatření k plnění závazků vyplývajících ze Smlouvy a zdržely se jakýchkoli opatření, která by mohla ohrozit uskutečnění cílů Smlouvy.

9. Komise, aniž by bylo dotčeno její právo normotvorné iniciativy, by měla:

- s výjimkou případů zvláštní naléhavosti nebo důvěrnosti široce konzultovat, než předpis navrhne a publikovat konzultační dokumenty, kdekoli je to vhodné;
- odůvodňovat své návrhy z hlediska zásady subsidiarity; vysvětlovací memorandum k návrhu k tomu uvede podrobnosti, kdykoli to bude nezbytné. Financování činnosti Společenství zcela nebo zčásti z rozpočtu Společenství vyžaduje vysvětlení;
- náležitě zohledňovat potřebu, aby zatížení, ať už finanční nebo administrativní, které dopadá na Společenství, vlády, místní orgány, podnikatelské subjekty a občany, bylo co nejmenší a úměrné cíli, kterého se má dosáhnout;
- každoročně předkládat Evropské radě, Evropskému parlamentu a Radě výroční zprávu o použití článku 5 Smlouvy. Tato zpráva se rovněž zašle Výboru regionů a Hospodářskému a sociálnímu výboru.

10. Evropská rada přihlédne ke zprávě Komise zmíněné ve čtvrté odrážce bodu 9 ve zprávě o pokroku, jehož Unie dosáhla, kterou podle článku 4 Smlouvy o Evropské unii předkládá Evropskému parlamentu.

11. Při celkovém posuzování návrhu Komise Evropský parlament a Rada posoudí slučitelnost návrhu Komise s článkem 5 Smlouvy, plně respektující postupy, které je třeba dodržet. To se týká jak původních návrhů Komise, tak pozměňovacích návrhů, které Evropský parlament a Rada hodlají k návrhu mít.

12. Evropský parlament je během postupů uvedených v člancích 251 a 252 Smlouvy informován o postoji Rady k použití článku 5 Smlouvy prostřednictvím uvedení důvodů, které Radu vedly k přijetí společného postoje. Rada informuje Evropský parlament o důvodech, pro které návrh Komise považuje za zcela nebo zčásti neslučitelný s článkem 5 Smlouvy.

13. Dodržování zásady subsidiarity se přezkoumává podle pravidel uvedených ve Smlouvě.

31.

PROTOKOL

*O VNĚJŠÍCH VZTAZÍCH ČLENSKÝCH STÁTŮ,
POKUD JDE O PŘEKRAČOVÁNÍ VNĚJŠÍCH HRANIC*

Vysoké smluvní strany,
přihlížejíce k potřebě členských států zajistit, kde je to potřebné, ve spolupráci s třetími zeměmi efektivní kontrolu na svých vnějších hranicích,
se dohodly na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropských společenství:
ustanovení o opatřeních ohledně překračování vnějších hranic, zahrnutá v článku 62 odstavec 2 písmeno (a) hlavy IV Smlouvy se nedotýkají pravomoci členských států sjednávat nebo uzavírat dohody se třetími zeměmi, pokud respektují právo Společenství a ostatní příslušné mezinárodní dohody.

32.

PROTOKOL

O SYSTÉMU VEŘEJNÉHO VYSÍLÁNÍ V ČLENSKÝCH STÁTECH

Vysoké smluvní strany,
soudíce, že systém veřejného vysílání v členských zemích je přímo spjat s demokratickými, společenskými a kulturními potřebami každé společnosti a s potřebou zachovat mediální pluralitu,
se dohodly na následujících výkladových ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o založení Evropského společenství:
ustanovení Smlouvy se nedotýkají pravomoci členských států financovat veřejné vysílání, pokud se takové financování poskytuje k plnění veřejných služeb, jak jsou svěřeny, vymezeny a organizovány v každém členském státě, a pokud takové financování neovlivňuje obchodní podmínky a soutěž ve Společenství v míře, která by byla v rozporu se společným zájmem, přičemž se přihlíží k realizaci veřejné služby.

33.

PROTOKOL

O OCHRANĚ ZVÍŘAT A PÉČI O NĚ

Vysoké smluvní strany,
přejíce si zajistit lepší ochranu zvířat jako vnímajících bytostí a lepší péči o ně,
se dohodly na následujících ustanoveních, která se připojí ke Smlouvě o založení Evropského společenství:
Při formulování a provádění politik Společenství v zemědělství, v dopravě, v oblasti vnitřního trhu a ve výzkumu bude Společenství a členské státy plně respektovat požadavky péče o zvířata; přitom zohlední legislativní nebo správní předpisy a zvyky členských států, spjaté zejména s náboženskými rituály, kulturními tradicemi a regionálním dědictvím.

**V. Protokoly ke smlouvám
o založení Evropského společenství, Evropského společenství uhlí a oceli
a Evropského společenství pro atomovou energii**

34.

PROTOKOL

O VÝSADÁCH A IMUNITÁCH EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Vysoké smluvní strany,
přesvědčeny o tom, že Společenství a Evropská investiční banka požívají v souladu s čl. 28 Smlouvy o vytvoření jediné Rady a jediné Komise Evropských společenství na území členských států výsady a imunity nutné pro plnění svých úkolů,
se dohodly na těchto ustanoveních, která se připojují k této Smlouvě:

Kapitola I

Majetek, fondy, aktiva a operace Evropských společenství

• čl. 1 **Prostory, majetek**

Úřadovny a budovy Společenství jsou nedotknutelné. Jsou vyňaty z domovních prohlídek, zabavení, konfiskace a vyvlastnění. Majetek a aktiva Společenství nebudou předmětem jakýchkoli administrativních nebo právních opatření bez souhlasu Soudního dvora.

• čl. 2 **Archiv**

Archivy Společenství jsou nedotknutelné.

• čl. 3 **Přímé a nepřímé daně; poplatky**

Společenství, jejich aktiva, příjmy a jiný majetek jsou vyňaty ze všech přímých daní.

Vlády členských států přijmou, kde je to možné, vhodná opatření k náhradě nebo refundaci částek nepřímých daní nebo spotřebních daní, zahrnutých v cenách movitého či nemovitého majetku, činí-li Společenství pro své úřední účely nákupy většího rozsahu, přičemž cena tyto daně zahrnuje. Tato ustanovení však nebudou používána tak, aby svým účinkem narušovala soutěž ve Společenství.

Vynětí se nevztahuje na daně a úhrady do výše poplatků za veřejně prospěšné služby.

• čl. 4 **Cla**

Společenství jsou vyňaty ze všech celních poplatků, zákazů a omezení dovozů a vývozů ve vztahu k předmětů, určeným pro jejich úřední účely; předměty, které byly takto dovezeny, se nestanou předmětem obchodního styku, ať bezplatně nebo za úplatu, v zemi, kam byly dovezeny, s výjimkou případu, kdy vláda této země pro to stanoví podmínky.

Společenství jsou vyňaty také ze všech celních poplatků i zákazů a omezení dovozů a vývozů, týkajících se jejich publikací.

• čl. 5 **Devizy a účty ESUO**

Evropské společenství uhlí a oceli může mít jakoukoli měnu a provozní účty v jakékoli měně.

Kapitola II

Spoje a laissez-passer

• čl. 6 **Spoje**

Orgány Společenství požívají na území každého členského státu pro svá úřední sdělení a zasilání svých dokumentů stejné zacházení, jaké tento stát poskytuje diplomatickým misím.

Úřední korespondence a jiná úřední sdělení orgánů Společenství nejsou podrobena cenzuře.

• čl. 7 **Laissez-passer**

1. Laissez-passer ve formě předepsané radou, uznávané jako platné cestovní doklady úřady členských států jsou vydávány členům a zaměstnancům orgánů Společenství předsedy těchto orgánů. Tyto laissez-passer jsou vydávány úředníkům a jiným pracovníkům podle podmínek stanovených služebním řádem pro úředníky a podmínkami pro zaměstnance jejich pracovníků Společenství.

Komise může uzavírat dohody o uznávání těchto laissez-passer na území třetích států.

2. Ustanovení čl. 6 Protokolu o výsadách a imunitách Evropského společenství uhlí a oceli jsou nadále použitelná pro členy a zaměstnance orgánů, kteří jsou nabytím účinnosti této Smlouvy držiteli laissez-passer vydaných podle tohoto článku 6, dokud se nestanou použitelnými ustanovení prvního odstavce tohoto článku.

Kapitola III

Členové Evropského parlamentu

• čl. 8 **Cestování, celní a devizové kontroly**

Volný pohyb členů Evropského parlamentu do a z místa jeho zasedání nebude podrobován správním ani jiným omezením. Členové Evropského parlamentu budou podléhat v otázkách celní a devizové kontroly:

- a) stejným zacházením ze strany svých vlád, jaké tyto vlády poskytují vyšším úředníkům vysílaným na mimořádné oficiální mise;
- b) stejnému zacházení ze strany vlád ostatních členských států, jaké tyto vlády poskytují zástupcům cizích vlád vysílaným na mimořádné oficiální mise.

• čl. 9 **Imunita**

Členové Evropského parlamentu nebudou podrobováni žádné formě vyšetřování, zadržení nebo soudního řízení ve vztahu ke stanoviskům vyjádřeným hlasováním učiněným při výkonu svých povinností.

• čl. 10 **Imunita**

Členové Evropského parlamentu požívají v průběhu jeho zasedání:

- a) na území jejich vládního státu imunit přiznaných členům tamního parlamentu;
- b) na území kteréhokoli jiného členského státu imunity proti zadržení a soudnímu řízení.

Imunita se obdobně vztahuje na členy Evropského parlamentu cestující z a na místo jeho zasedání.

Imunitu nelze uplatnit, je-li člen parlamentu přistižen při páčání trestného činu a nebrání Evropskému parlamentu ve výkonu jeho práva zbavit imunity některého ze svých členů.

Kapitola IV

Představitelé členských států účastníci se práce orgánů Evropských společenství

• čl. 11 **Výkon povinností, cesty**

Představitelé členských států účastníci se práce orgánů Evropských společenství, jejich poradci a techničtí experti požívají při výkonu svých povinností a během cesty na a z místa zasedání obyčejových výsad, imunit a výhod.

Tento článek se vztahuje také na členy poradních orgánů Společenství.

Kapitola V

Úředníci a jiní zaměstnanci Evropských společenství

• čl. 12 **Výsady a vynětí**

Bez ohledu na svou státní příslušnost požívají úředníci a jiní zaměstnanci Společenství na území každého členského státu:

- a) imunitu proti soudnímu řízení ve vztahu k jednání učiněným v rámci jejich úředního postavení včetně ústních nebo písemných projevů, s výhradou ustanovení této Smlouvy týkajících se na jedné straně pravidel pro odpovědnost úředníků a jiných zaměstnanců vůči Společenství a na straně druhé, pravomoci Soudního dvora ohledně sporů mezi Společenstvími a jejich úředníky, resp. jinými zaměstnanci. Této imunity požívají i po skončení výkonu jejich úřadu;
- b) vynětí – spolu se svými manžely o závislémi členy svých rodin – z imigračních omezení nebo formalit pro registraci cizinců;
- c) pokud jde s měnu a devizové omezení, skrytých výhod, jaké jsou udělovány podle obyčejových pravidel úředníkům mezinárodních organizací;
- d) právo bezcelně dovézt nábytek a zařízení při nástupu do úřadu v příslušné zemi, jakož i právo tento nábytek a zařízení zpětně bezcelně vyvézt při jeho skončení, a to v obou případech v souladu s podmínkami, které vláda země, kde je toto právo uplatňováno, pokládá za nezbytné;
- e) právo bezcelně dovézt pro svou osobní potřebu automobil, získaný v zemi svého posledního bydliště nebo v zemi, jejímiž jsou státními příslušníky, za podmínek platných na tamním trhu, jakož i v obou případech zpětně bezcelně vyvézt v souladu s podmínkami, které vláda příslušné země pokládá za nezbytné.

• čl. 13 **Příjmy**

Úředníci a jiní zaměstnanci Společenství podléhají ve prospěch Společenství dani z platů, mezd a náhrad vyplácených jim Společenstvími v souladu s podmínkami a postupy stanovenými Radou na návrh Komise. Jsou vyjmuti z národních daní z platů, mezd a náhrad, vyplácených Společenstvími.

• čl. 14 **Zamezení dvojího zdanění**

Při aplikaci daně z příjmu, z majetku a daně dědické jakož i při aplikaci mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění uzavřených mezi členskými státy Společenství se hledí na úředníky a jiné zaměstnance Společenství, kteří mají svůj daňový domicil na území jiného členského státu než své bydliště pouze z důvodu výkonu svého postavení ve službách Společenství, a to jak v zemi svého skutečného bydliště tak i v zemi svého daňového domicilu, jako kdyby měli své bydliště v této druhé zemi, jde-li při tom o člena Společenství.

Toto ustanovení platí potud i pro manžela, není-li samostatně zapojen ve výdělečném zaměstnání, jakož i pro děti, závislé na osobách uvedených v tomto článku a nacházející se v jejich péči.

Movitý majetek náležející osobám uvedeným v předchozím odstavci a situovaným na území země, kde pobývají, je vyjmut v této zemi z dědické daně; na takový majetek se pro účely stanovení této daně hledí, jakoby se nacházel v zemi daňového domicilu, aniž jsou tím dotčena práva třetích zemí a případná aplikace ustanovení mezinárodních smluv o dvojím zdanění.

Jiný domicil získaný pouze z původu výkonu povinností ve službách jiné mezinárodní organizace nebude při aplikaci ustanovení tohoto článku brán v úvahu.

• čl. 15 **Sociální dávky**

Rada stanoví jednomyslně na návrh Komise systém sociálních dávek pro úředníky a jiné zaměstnance Společenství.

• čl. 16 **Určení kategorií**

Rada určí na návrh Komise a po konzultaci dalších dotčených orgánů kategorie úředníků a jiných zaměstnanců Společenství, ne než se budou vztahovat plně nebo zčásti ustanovení článku 12, druhého odstavce článku 13 a ust. článku 14.

Jména, tituly a adresy úředníků a jiných zaměstnanců Společenství zahrnutých do těchto kategorií budou pravidelně sdělovány vládám členských států.

Kapitola VI

Výsady a imunity misí třetích zemí akreditovaných v Evropských společenství

- **čl. 17 Povinnost členského státu**

Členský stát, na jehož území mají Společenství své sídlo, přiznává obyčejové diplomatické imunity a výsady misím třetích států akreditovaným ve Společenství.

Kapitola VII

Všeobecná ustanovení

- **čl. 18 Zájmy Společenství**

Výsady, imunity a výhody se přiznávají úředníkům a jiným zaměstnancům Společenství pouze v zájmu Společenství.

Každý orgán Společenství se vzdává imunity přiznané úředníkovi nebo jinému zaměstnanci, bude-li mít tento orgán za to, že vzdání se imunity není v rozporu se zájmy Společenství.

- **čl. 19 Vzájemná dohoda**

Orgány Společenství budou při aplikaci tohoto Protokolu spolupracovat s příslušnými orgány dotčených členských států.

- **čl. 20 Členové Komise**

Články 12 až 15 a článek 18 se použijí na členy Komise.

- **čl. 21 Soudci, generální advokáti, kancléři, pomocní zpravodajové**

Články 12 až 15 a článek 18 se použijí na soudce, generální advokáty, (kancléře) a na pomocné zpravodaje soudního dvora, aniž by tím bylo dotčeno ustanovení článku 3 Protokolu o Statutu Soudního dvora týkající se imunity soudců a generálních advokátů proti soudním řízením.

- **čl. 22 Evropská investiční banka**

Tento protokol se použije také na Evropskou investiční banku, členy jejích orgánů, její zaměstnance a na představitele členských států účastníci se jejích činnostech, aniž by tím byla dotčena ustanovení Protokolu o Statutu Banky.

Evropská investiční banka bude navíc vyjmuta z jakékoli formy zdanění nebo dávek ostatní povahy, ukládaných při zvýšení kapitálu, jakož i z nejrůznějších formalit, které s tím mohou být spojeny v zemi, kde se nachází sídlo Banky. Obdobně, její rozdělení nebo likvidace nebude důvodem k jakémukoliv složení dávek. Konečně, činnost Banky a jejích orgánů, prováděná v souladu s jejím Statutem, nepodléhá dani z obrátu.